

Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

VIE NYB Ė L I E T U V N I K U

Išleista kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienyotose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujojo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 42.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 20 d. Spalio (October) 1909 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907. AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIV

Lietuvių literatūroje gyvenimo klausimas.

„Vien. Liet.“ 34 num. p. K. J. Bronas dėlei „Literatūroje“ svarstydamas išreiškė savo nuomonę, kad literatūrai aukomis remti esą nepraktiška, nes vistiek jie neturėsią kur dėti savo raštų ir žmonės nuolat negalėsia rašytojus šelpti, nes nepastovės pas juos tik trumpam laikui pakilęs entuziazmas; ji-pataria geriau platinti raštus ir išleisti daugiausia duoti pelno, kad jos išgalėtų rašytojams brangiau mokėti.

Man rodos, toks klausimas išrišimas dar nieko naujo į gyvenimą neįneša. Entuziazmo žmogus pagautas, man rodos, negalės ilgai ištesėti ir knygas platinti, dar-gi tarp tokių žmonių, kurie nieko neskaity. Žmonės, kurie skaito ir dabar visur sutinka su literatūrai platintojais; o platintojai savųjų idėjų be jokių pakurstymų visada platina ir platina knygas ir laikraščius, o rašytojai kaip badavo taip ir badauja. Mano nuomonė: pirmas—ant kiek tik galima platinti kuodaugiausiai ir kuoplačiausiai tarp darbo žmonių pirmiejišią literatūrą; antras—sykiu šelpti aukomis varginguosius tosios literatūros rašytojus.

Literatai tiek aukų, kiek revoliucija nereikalauja; milžiniškos paramos niekas nenori, laikas nuo laiko teduoda kokią liaudis išgali nedidžią paramą ir šiek-tiek tepalengvina kovoti prieš džiūvos šmėklą, žmonijos labai pasišventusiems literatams.

„Literatūroje“ gali susitverti kaip nepartiviška draugija ir nariai pasiskirstyti po kiek kuris išgali mokėti metinį arba mėnesinį mokesį, o iš ne sąnarių ir iš visur, iš kur tik galima rinkti aukas, taisyti tam tikslui loterijas, vakarus ir tt. Lietuviai labai mėgsta dėtis pri loterijų; tas loterijas kiek tik galima, išnaudoti geriams visuomenės tikslams, surinkus įvairiausių paaukuctus daiktus; tokiu būdu loterija labai mažas išlaidas teturės, o visi surinkti centai bus grynas pelnas ir žymiai didis. „Literatūroje“ ka-ą. Loterijos labai geras budas, tarp mažai skaitančių, knygas platinti; ant loterijų leisti kuodaugiausiai literatūros, tokiu būdu žmogus ir nenorėdamas nusipirkti knygutę, o loterijose iš-

trauktės norės kaip savo savastį išnaudoti, žingeidau- is josios turiniu ir liuosą valandą gavęs norom-nenorom imsekaityti; o kaip tą perskaitys, tai atsiras noras ir kita knygelę nusipirkti; tokiu būdu ir literatūra labiau platin- sis ir žmonės loterijoj dvasios užganėdiniama ras ir literatams aukos plauks.

Tik „Lit. Fondo“ tepada ro gerą pradžia, teprisideda su gerais autoritetais nors keli garsūs vyrai, tad jau aukos plauks ir kas neišsisems.

Man rodos, nereikės atsišau- kimaš kelti žmonių entuziaz- mo, nes uolat s žmonėms dva- sią kelia literatūra; liaudis ne- užmirš tų, kurie jos dvasiai maistą gamina.

Mano nuomonė,— gint nuo pr. žuties literatūrai taip pat svarbu, kaip padėt kovot už žmonių laisvę. Umi revoliu- cija žudo žmones, lieja kraują, vargina šalį ir labai brangiai apieina, o literatūra gali pa- daryt dar didesnę revoliuciją ir nei vieno žmogaus nenužy- dyt, nei žmonių kraujo liet. Daillioji literatūra išdailin žmogaus širdį ir jausmus, iš- naikin žvėriškus palinkimus, įkvėpia į širdį prakilią augš- tą meilę, visuomenės klausim- s įdeda žmogui į sielą dailioje formoj ir d džiūvis žingniais veda žmoniją prie civilizacijos. Žmonės per literatūrą pasiekę augštesnį proto ir organizmo šsivystymo laipsnį, nebesi- griebis ugnies ir kardo, bet ramiu būdu ir kultūros ke- liu atkovos visas savo tiesas ir įgys kuno ir sielos plačiau- sias liuosybes.

Literatams už raštus nors ir brangiai mokėty, bet be pašal- inės paramos jie negali gy- vėpti. Juk ne kiekvieną die- ną galima rašyti...ne visada yra įkvėpimas... Žmogus ku- ris kokį nors mokslą baigęs ir iš to savo mokslo gyvena tai jis atlekamajį laiką gali pašvęst literatūrai, ir be jokių visuomenės aukų gali gyventi; arba kuris turi nors keletą de- šimtinių žemės, tai gali rašyt ir gyvent, nes jam kasdienės duo- nos nereikia pirkties. Kada neturi įkvėpimo rašyt, tai gali jis prie žemės ant gryno oro liuosai darbuoties, o kada gau- na įkvėpimą, tada jam apsi- mo- ka žemės darbai pakiti tik- tam, kuris nieko kitko veik- ti negali; už gautą hono- rą gali samdyties prie žemės darbo, darbininką. Bet rašy- tojams, neturintiems žemės ir nei iš kur jokios algos ne- gaunantiems, kaip gi gyven-

ti?... Ar gi rašytojas turi bu- ti tokia mašina, kuri kasdieną suktyti, ir iš-po savo plunks- nos bertų pasauliui ideal škus, pilnos prakilnios poezijos raštus?... Ar gi, paveizdan- dailiosios literatūros rašytojas turi kasdien rašyti ir skaitliuo- ti parašytas eilutes ir rokuoti, kiek už ja-gaus užmoke-čio ir paskui ką už tuos pinigus pirkis r ar užteks visiems svar- biausiems reikalams?... O jei- gu išskaitytų, kad dar neuž- tenka, ką gi daryti; turėty raš- tą padiginti ir dar valandą-ki- tą d eno darbo pridėti...

Aš manau, kad rašytojo-li- terato darbas turi but visai ki- taip sutvarkytas, negu kitų profesijų darbininkų. Rašy- tojo-literato veikimas, mintis, jausmai ir ideos netur buti surištos su pinigishku skaitlia- vimu; jis neturi manyti kiek už tą raštą centų ar dolerių gaus, neturi manyti apie ryto- jaus savo gyvenimą ir steng- ties vien tik dėlto daug pra- šyti, kad nuo bado apsigint. Dailininkas-rašytojas turi gaut visą savo užlaikymą iš šalies visai neskaitant kiek parašyta; jis negal statyt savo širdies vi- rimų, jausmų, idėjų, svajonių, liudnumo ir ašarų ant rinkos, ir siulyt savo sielą, lyg prosti- tutka savo kuną, pardavimui, ir skaitliuoti, kiek gaus tų su- rudijusių grašų savo gyvasties užlakymui. Literatas turi darbuoties visai liuosai, jokie m. terijališki reikalai neturi jo minėty ir jausmų varžyti; jis atliuosavęs nuo visų pinigish- kų reikalų turi dirbti vien tik dvasiai, idėiai, žmonijos meilei ir visuotinam pasaulio idealoj.

S ni rašytojai, kurie jau savo išsilavinime augščiausį laip- snį pasiekę, tai gali sau rašyt ir rašyt, ir raštus parduodami nors pusbadžiai pragyvent; bet jauniems rašytojams toks gyvenimas negalimas, jie nėra ant tiek išsilavinę, kad galėty neol. tos rašyt; jie turi daug skaityti, mokyties ir iš visų pu- sių lavinties ir stengties, apart savo kalbos, dar kokią kitą išmokyti ir kitų tautų literatū- rą pažinti. Ar gi jaunam be- turėty literatūrai galimas daik- tas parašyt gerus raštus ir sy- kiu mokyties vi-ty pradinių mokslų, išduot lekcijas, per- skaityt laikraščius ir naujai iš- leistas knygas ir sykiu jieš- kot pašalinių darbų, kad sau duoną užsidirbt?... Juk ši- taip besimokindamas vistiek badu pastips, nors ir labai brangiai už raštus paims. Ką gi jis gali parašyti, jei jis dar- nori mokyties ir gerai išsila-

viunt, kad paskui visuomenei didesnę naudą atnešty?

Skęsta amžinon bedugnėn jaunieji Lietuvos literatai... tauta jiems rankos nepaduoda... neišgelbi iš vargo, to de- vyingalvio siubuno žiočių, ku- ris nuolat rija ir rija gabiau- sius, iš vargdienių kilusius, literatus-rašytojus-poetus.

Su d džiausiu širdies skaus- mu žiuriu į tų visuomenės ide- ališko turto žuvimą, ir vysta mano siela neradama tiesos ir ramybės, ir keikiu šio pasau- lio tvarką, ir laukiu savo liud- nos mirties...kad nors grei- čiau žučiau...gal ten...neži- niuoj...geresnis gyvenimas...
Jonas Kriščiūnas.
3-IX-09.

Apszvietos jaunimo rateliai Francijoj, Amerikoj ir Szvedijoj.

IV.

Be abejonės, lietuvis skai- tytojas, šitą piešinėlį perskai- tęs, sušuks: „Ką čia mums, ta- mi-ta rašytojau, ir bepasakoj! Rašai mums apie vaikus, o męs gi esam jau nebe vaikai. Duokit mums paveikslus, kaip reiki suaugusiems šviesties, kaip plėtoti mūsų sąmonę ir pasualežvalga“. Vienok męs laikysimės savo tėmos. Męs negalime užmiršti, kad tas, ką Švedijoj lytisi vaikų, pas mus, lietavius, lytisi augusių. Nes męs, dėlei žinomų politiškių ir kulturiškių varžymų mūsų gy- venimo po Rusijos biurokra- tška valdžia, nespėjome iš- augti į d delius žmones proti-škai. Nors mūsų visuomenė išauga kuniškai, bet protiškai męs tebėsama vaikais. Todėl ir nebus pro šalį mums giliau pažvelgti da į vieną platų me- todą liaudies švietimui, butent „Jaunų Krikščionių Draugi- jos“ metodą. Draugijos var- das rodo atrod klerikališku, bet pati draugija tokia nėra. Vardas priimta dėlei supran- tamų priežasčių—įgyti užuo- jausmę ir prielankumą tarpe dievotosios darbo minios.

Įsteigėjas „Jaunų Krikščio- nių Draugijos“ (Young Men's Christian Association) yra tu- las anglas, George Williams. Kuris 1844 m. įkurė Londone pirmutinę šios organizacijos kuopą. Persikėlus šiam judė- jimui Amerikon, jis rado stam- bius savo remėjus, kurių tar- pe turime paminėti vieną iš labiausiai atsižymėjusių vei- kėjų—Thomasą Shew. Jis skaitosi bene didžiausiu liaudi-

ninku. Shew nėra klerikalas: jis tikintis, bet ne klerikalas. — tai žmogus šviesiai krikš- čioniškos tikybos, tikras de- mokratas ir nepaprastai aky- las pedagogas (auklėtojas). Darbininko šeimynoje gimę- netoli Bostono, jis nuo 12 me- tų sunkiai dirbo audeklų fa- brike. Dar jaunutis įtojo į krikščionių jaunimo sąjungą ir veikiai užmezgė artimus są- ryšius su gatvės vaikinais. Nuo vasario 1890 m. jis pra- dėjo daryti susirinkimėlius; savo mažutinį kambarėlin suk- kviesdamas vaikus, užvesda- vo su jais įvairius žaidimus ir papasakodavo jiems akyvas istorijėles. Neuzilgo jis nebe- galėjo savo mažame kambarė- ly draugų sutalpinti, todėl mi- nėta sąjunga nusamdė jam kambarį didesnį, paskui kitą, ant galo visą namą. Jaunu- menė pradėjo sparčiai lavin- ties, todėl natūto gerų žmo- nių net iš turėty. Vienas pa- žangus fabrikantas padovano- jo tam tikslui net \$125,000. Susitvėrė ratelis arba klubas, įsigijo nuosavį namą ir toly- dzio emė augti. Praėjo kele- tas metų, ir ratelin jau susi- dėjo net 2000 sąnarių, nuo 8 iki 20 metų. Ratelio užveizėto- jum yra patsai Shew, namą prižiuri du sargai, bet visus ra- telio reikalus veda patis rate- lio sąnariai, kurie reaka savo valdybą ir tarybas. Visi są- nariai—tai biednų šeimynų jaunimas. Turtingų nepriima. Shew tiesiog medžioja po gat- ves ir masina jaunimą į ratelį. Keliolikos metų laiku tarpe ratelio sąnarių perejo iki 400- 000 vaikinių ir niekuomet ne- pasitaikė, kad vienas antrą butų apvogę ar nuskriaudę, nors sąnarių skaitliuje buvo nemaža buvusių vagiliukų.

Ratelio sąnariams prieder- mių visai nedaug: uždrausta keikties, spjaudyties, viduj rukt ir atet girtiems. Ba- smę prasižengusiems nuspen- dzia patis ratelio draugai. Kas mėnuo moka sąnarinės po 25 centus.

Ratelis arba klubas buna atdaras nuo 7 iki 10 val. va- kare. Atėję ratelin sąnariai pirmiausiai išsimudo; tam tikslui yra įtaisytas baseinas (tvenkinėlis—prudės) ir ape 20 triškynių (shower bath). Paskui ratelio publik išsis- klaisto po meistruves, klisas, sales: kas eina prie billiardo kas užsiima gymnastika, skai- tyto mēgėjai eina savo kny- gynan ir skaityklon. Viduryj namo yra didelė salė-audito- rija, kokiai 1000 ypatų

Ratelij yra atskiri ruimai s- nesnių ratelio sąnarų kuop- pelėms. Be meistravių yra da- typografija (spausdavė), kalvė ir laboratorija. Yra dainavimo ir instrumentų muzikos klia- sos. Ant galo, ratelis turi savo žemdirbystės nausėdiją (koloniją), kuriou vyksta pa- silsėti ir sveikatą pagrinti sergantys vaikai.

Čia męs trumpi apipiėšėm ratelij arba klubą gatvės vai- kinams. Netoliesia yra rateli- ai ir mergaitėms, kurios taip- pat turi savo vasarinę nausė- diją. Bet tai, ką męs peržvel- gėm, jau yra dabar netik vie- name Bostone, bet ir visuose stambesniuose Amerikos mie- stuose. Paveizdan, New Yor- ke tokie rateliai-klubai turi apie 300,000 vaikinių sąnarių, vis iš bedinesnių šeimynų. O visoje Šiaurės Amerikoje skaitosi jau apie 2 milijonu tuose ratelin se vaikinių ir tiek jau mergūnų. Sąnarių amžius svyruoja tarpe 10-20 metų. Ypač pasekmingai laikosi di- deli rateliai, kur yra skyriai visokio amžio sąnariams ir vi- sokie speciališki užsiėmimai. Ir kiekviename ratelij jųs bu- tinai rasite sales dėlei sloido (rankų darbo), gymnastikų, ir skaityklas su nemenkais kny- gynais, žurnalais ir laikraš- čiais...

Vargomatis.

PERŽVALGA.

* * p. Fr. Bočauskas savo laikrašty „Saulėje“ (No. 82) užprotestavo prieš nurodymą straipsnyje „Jubilėjų metai“ „V. L.“ nr. 37, kur sakoma, kad pirmutinis Amerikos lie- tuvių teatras buvo suloštas 1889 m. gruodžio 31 d. Ply- mouthe, Pa. perstatant Tur- kio parašytą komedijėlę „Be sumnenės“. p. Bačauskas tikrina, kad tais pačiais metais vasario 12 d. buvęs atloštas te- atras Mahanoy City, Pa., per- statant dviveiksmį vaizdelį „Žydų piršliu“, parašytą na- bašninko D. T. Bočausko. Lošę 18 ypatų: D. T. Bočaus- kas, J. Miliauskas, V. Tra- kauskas, A. Buvelskis, M. Žiugžla, A. Žiugžla, V. Vro- činskis, K. Konevka, F. Boč- kauskas, L. Bočauskiutė (Sla- vickienė), M. Landziūtė ir ki- ti. Po teatrui buvę padainuo- ta „Žydų rauda“ ir duotas ma- giškas perstatymas. Paremi- miui savo tvirtinimo, p. B. pri- veda paskelbimą iš angliško laikraščio „Try-Weekly Re-

cord" išėinančio iš Mahanoy City. Ten esą pasakyta, kad susitvėrusi pirma lietuvių dramatiška draugystė rengiasi atlošti teatrą (nepasakyta kokį) 12 vasario ir ketina potam po visą valstiją davinėti perstatymus. — p. F. Bočkauskio pranešimas bus svarbus mūsų te atro istorijoje, jei tatau bus da aiškintasi smulkesniais faktais. Teisingam ištyrimui šito dalyko reikės šių faktų: 1) nurodymo to numerio „Saules“, kuriame beabejonės turėjo būti apskelbimas teatro, jeigu jau buvo net angliškame laikraštyje; 2) priduoti tą rankraštį, iš kurio lošta, ar bent rolių nuorašus. Gerai bus da ir kiti smulkesni faktai, jei jie kur nors da randasi. Negalima užmesti p-ai F. B. netikrumo, bet gali būti da koksai-nors sumaišymas ir datose, kurios per taip ilgą laiką galėjo autoriui užsimiršti. Paskelbimas, kad bus lošta, da nereiškia, kad buvo lošta. Šito p. F. B. tai niekuom ir nepatvirtino. Vienok, atkartojame, kad jo pranešimas turi svarbą. Reikia tik jam užbaigti, ką pradėjo. Šiaip ar taip mūsų teatro jubilėjus visgi neišėina iš vėgos, ir šiemet lietuviai būtinai turi jį iškilmingai atžymėti.

* * „Rankpelnis“ praneša, kad susitvėrusi Škotijoje bendrovė žadanti pradžioje lapkričio leisti iš Glasgovo mėnesinį juokų ir pasakų laikraštį „Širšės“. Kaina — metams 2 šillingai, kaip Škotijoje, taip Amerikoje ir Lietuvoje. Adresas: „Širšės“ Redakcijai, 205 Thistle str., S. S. Glasgow. — Kad mūsų humoristai ir satyriškai literatūra daugina, iš to negalima nepasidžiaugti: reškia, mes pradėdam išėiti iš senoviškosios pesimizmo rutinos, o pradėdam žiūrėti į gyvenimą ir iš optimistiškosios pusės, kuri ištraukia žmonių protus iš savyganzos rukių ir perstato gyvenimą, kaip didelį teatrą, o žmones — jo aktorius, belošiančius amžiną juoką. Vienok nėra tokio medalio, kuris neturėtų savo dviejų šonų. Patirta yra, kad žmogus ir tada pradeda iš gyvenimo ir žmonių juokties, kada negali su jais rimtu darbu ar žodžiu kovoti. Mūsų laikraštyje (ypač ve amerikiečių lietuvių) šita ypatybė labai žymiai apsiėišė. Susipyko partijėlės ar ypatos, nemokėjo vieni antrų išmintingai pertikrinti, ir griebiasi arba koliojimosi, arba „satyros“, kaip kudukis neperlauzdamas miklios vytinės nors įkanda ją. Satyra stovi ant to paties ruožo ir yra tik sušvelnintas budas koliojimosi; sunku net pasakyti, kur užsibaigia satyra, o kur prasideda koliojimasi. Nors dailioji ir išlavinto intelektualo satyra yra puikų ir rankis pajaukti žmonių prietarų, bet kur gi pas mus tas išlavintasai intelektualas? Jo nėra, ir per tai mūsų satyra nukrypsta į ypatų besišandijimą pavidalais įvairių „feljetonų“, „beveilinių telegrafų“ ir „satyros“ laikraščių. Net ir rimtesni mūsų laikraščiai jau pradeda įvesti „satyros“ skyrius, nuo kurių tik koku darosi. Atsidarius tokiems laikams spaudoje paleidžia savo gerk-

les visi greitos mįslės žm geliai, — tie-a, ar melas, — pykšt-triokšt! bile pajaukti kitą, bile pigiu budu sukovoti savo priešą, su kuriuomi nemoka ir nenori mokintis dorai ir prakilnai argumentuoti. Toks netikės pavyzdys greitai užkrečia kitus ir užtelbia proto darbą; kiekvienas dabar pas mus bando įsimiklinti „pašai-poj“, o išmintingos kritikos jau nebeneri lavintės; nes kam čia da skaityti knygas, studijuoti mokslo raštus, kad reikia išmokyti tik gaujos chorran kuo garsiau ir kuobiauriau parėkt... Šito mes nenorime mūsų businciam bendra-raščui, „Škotijos“, „Širšės“ prilyginti, tik prie progos apibud nam mūsų abeliosios laikraštyjos nelėmtą prajovą

* * Viena iš Naujosios Anglijos mūsų skaitytojų, p. J. P. R., kurio vardas tankiai matosi, kaip socialistų veikėjo, rašo mums laišką, kuriame štai kaip išmetinėja: „Ilgai skaičiau „Vienybę Lietuvos“, ji buvo mano mokytoja ir ją mylėjau bei platinau, pakol ji buvo mūsų organu. Bet dabar jau antri metai, kaip „V. L.“ talpina socializmui priešingus straipsnius. Todėl apie platinimą abejoju.“ — Mums malonu mūsų skaitytojo atvirumas. Yra gal tokių ir daugiau, kurie panašiai p. J. P. R. mįslia, o nedrįsta savo mintis mums pasakyti. Tuom tarpu mes kiekvieną mūsų skaitytojų balsą labai gerbiame ir patyrimais naudojames. Vienok šitame atvejyje prisimena žinoma pasakėle. Gaidys ant skiedryno iškraštė perlo grudelį, pavartė-pavartė ir sako: „Ek ma, ar negeriau buvo rati miežis: tai bent skaniai užkand.“ Panašiai ir pas mus da dedasi. Suvargę darbininkai, patys nuolatos šaukia: „Apšvietis duokit! Laikraščiai, rodykit kelią, jieško kit mums neklaidingus vadovus!“ Tuom tarpu patys, lyg žydai Egipte nusilieja aukovėrišius ir garbina juos, kaip d e vaičius, o laikraščius, kurie jems tą aklybę išmetinėja, akmenuoja. Nepatiko vienam kitam, kad mes teisybės žodį jiems sakėm, kad jų dievaičius stabus griovėm. Nepatinka, kada žmogaus fanatizmą užgauna. Nepatiko, kada mes pakėlėm balsą prieš visokios rūšies avanturistus, kurie prisidengę darbininkų ugdomais idealais toština vargšų kišenes. Teismu mus grasino, o šian dien bet gi pasirodė teisybė: vieni tų, kurie keičė kapitalistus ir vaišio gaidžius to kiais miežiais, kaip va: „Prakelkitas kapitalizmas! Aš esu socialistas!“ patys įsikūrė bankas ir susidarė nuo žmonių pinigų, pasipustė kojų padus; kiti korė ant ašutų vertelgas, o patys bebėdami socialistų sąjungos viršininkais įsikūrė biznius ir šaukė į žmones kaip aršiausius anti-semitai: „Neikit pas tuos prigavikus-žydus!“; tretį arde ir plakė tarpe lietuvių išėivių vienybę, mokinę „doros“, pradėjo net valdžioms denuncijuoti žmones. Prieš tokius mes kėlėm balsą ir visi kiti laikraščiai, kurie supranta savo vertę, kaip šviešos ir teisybės nešėjų. Tai buvo

ne socializmui ir teisybė, bet jo vardu pris dengusių avanturistų aiškinimas. Blogai butu, jeigu laikraščiai avanturistų bijotųsi, jeigu juos dengtų. Tada laikraščiai patįs būtų visuomenės suvadžiotojais. Štai „Lietuva“ egzistuoja Atlas Trading Association, kurion priguli tie patįs socialistai. Ar kas sveiku protu pavadins „Lietuva“ socializmo priešū? Ne. Tas nedaro skirtumo, kaip mūsų skaitytojas J. P. R. ar kas kitas mįslina. Mes niekad nebuvom ir nebusim priešū visų pažangiųjų idėjų, drauge ir socializmo, kurios tik kovo a už plačiąją žmonijos laisvę, meilę, lygybę ir progresą. Nebuome organu jokių išimtinų „mūsų“, kaip J. P. R. sako, bet tarnavom lygiai visoms pažangioms srovėms, kurios tik linksta prie lietuvių vienybės ir jų kultūriško auklėjimo. Buvom organu visų ir nėra veik pas Amerikos lietuvių organizacijoms, kuri butų be mūsų tarpininkystės susitvėrusi, suaugusi ir ant mūsų špaltų savo dvasišką gyvenimą pradėjusi, nešskiriant nei Liet. Soc Sąjungos. Mums neišpuola girties, kokią mėpoz c ją užimam. Rusijos valdžia matomai tą geriau supranta už mūsų skaitytoją J. P. R. ir kitus jam panašius „socialistus“, nes pirmiausiai pridraudė Lietuvoje platinties „Vienybę Lietuvos“.

* * Naujas laikraštis. „Lietuvos Žinios“ (nr. 31) skelbia: „Seinuose greitai laiku pradės eiti naujas lietuvių laikraštis vardu **Spindulys**, skirtas mažai apšvietusiems lietuviams, ypač Vilniaus gubernacijai. Laikraščio pakraipa bus tikėjimiškai-tautinė.“

* * *Argentinos lietuvių*. „Kovas“ nr. 42 yra žinutė iš Argentinos, pietinėje Amerikoje, kur korespondentas praneša apie susitvėrusią „Lietuvių Darbininkų Sąjungą Argentinoje“. Sąjungoje jau esą 34 sąnariai, išdrbta „bepartivškus“ įstatus. Adresas tos organizacijos: A. Smulkštys Buenos Aires, Argentina. Calle Sadi Carnot 1160.

* * Žinoma Atlas Trading Association Philadelphijoje greitai laiku pradėsianti leisti savaitinį laikraštį „Progresas“, kurį redyšias V. Daugšis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Sunku ir pasakyti, kas laukia šitą didelę viešpatystę, kuri nuolatos jieško naujų paskolų užsieniuose, o dabartinės skolos jau suaugo į milžiniškas skaitlines. Valdžios išdo ministrija apkelbė, jog ikišiai dienai Rusija jau turinti skolų suviršum 9 milijardus (9,038 756,333) rb. Jei da gerai butų pradėta vesti valstybės reikalus, jei didesnė laisvė butų valstiečių ir kultūrinų draugijų plėtojimui, jei neplatinama butų kursymai tautų prieš tautas (kaip va dabar susekta valdžios bičiulius darant tarpe rusinų su lenkais Siedleco ir kitose gub), tai žmonės labiau

užsiimtų lavinimusi žemės dirbimo, išdarbysčių plėtojimu ir šalis greitai pakiltų. Bet to nėra. Atpenč, valdžia eina senobiniu anarchijos keliu. Tai iliustruoja nepersimainą vaizdai. Štai Finlandijos seimatarė paskirti iš savo išdo \$250,000 įsteigimui daugenkaimo mokyklų. Ir ką gi? Caro valdžia uždėjo ant to veto. O vieton to pareikalavo iš Finlandijos \$4 000,000 kontribucijos karės reikalams. Kada finų seimas sutiko duoti tik \$2,000,000, tai caras išleido Finlandijai manifestą, kad jei nesutiks geruma, tai bus varu paimta šita suma iš jų išdo, ir kadangi prieš tokią gvaltą finai gali pakelti sumišimus, tai jau rengiama siųsti Finlandijon būrius kareivių. Matėt tokią kultūrą?

Finlandijos likimas eina prie blogesnio galo. Šią savaitę general-gubernatorius, caro vardu prašalino keturius finų senatorius, kurie priešinosi išmokejimui viršų minėtų 4 milijonų rub ir jų vietą nuskyrė surusėjusius finus. Faktškai finų autonomija tampa giliai įlauzta; eina net gandas, kad caro valdžia paleisianti finų seimą, o Viborgo dalis tapsianti prijungta prie Rusijos. Ką atsakys finai ant tokios prievartos, da nežinia.

Ispanija. Nepaprastai smarkų visuomenės judėjimą iššaukė byla profesoriaus Ferrer, anarchisto, kuris tapo areštuotas buk už sukurstymą nesena atsitikusių Barcelonoje sumišimų, ir paduotas karo teismui. Ferrerui grumojo mirties bausmė. Prieš tą pakilo aštrų protestai netik po visą Ispaniją, bet ir užsieniuose. Kitar ir garsiau atiliepė Taip, Zuriche italai ir spanai išėivai, protestuodami prieš Ferrero teismą išdaužė Ispanijos konsulo langus; o patį gikonsulą vos šveicarų policija išgelbėjo nuo įnintusių vengėnų. Tas-pats atsitiko ir Amsterdamo. Romoje darbo unijos, demokratai, socialistai ir anarchistai įrengė eilė eilėminių susirinkimų, kuriuose šinėšė aštrius protestus. Čia sykiu išreiškiamas buvo neuzi ganėdinimas ir prieš katalikų dvasiškiją, kuri Ispanijoje padeda valdžiai jos politiką vesti ir gyventojuterore laikyti. Protestavo taip garsiai, kaip Romos valdžia rado reikalingu apstatyti popiežiaus rumus karėivais. Po visą Ispaniją paėjo apatinis, bet pagiežis b l s as: „Už galvą Ferrero — galva karaliaus Alfonso!“

Neveizint į tą viską karo teismas Ferrerą visgi pasmerkė ir 12 spalio išvedė jį grabėn tiekalėjimu sušūdė. Apie tai žinia perlėkė zaib greitumu netik Ispaniją, bet ir visą Europą. Nors valdžia dvigubai aštresnę uždėjo cenzurą ant laikraščių, vienok Ispanijos visuomenė viską dažinojo ir pakilo visa eilia sumišimų, kaipo protestas už nužudymą žmogaus, kuris turėjo nukentėti už visą liaudį. Juk ne Ferreras pagimdė revoliuciją, bet pati valdžia, su prievarta imdama jaunuomenę kareivi-

jon ir varydama ją į visai nereikalingą karę su Maroko Žmonės nenerejo duoties ir buvosukilė, o dabar už tai nužudytą žmogus, kuris įsteigė Ispanijoje „Naujos Gadynės Mokyklą“, tiek daug dėjusią liaudies apšvietimui. Neįdomu, kad ant rytojaus Ispanijoje pasirodė ant scenos bombos, kurių šešios pakliuvo į Barcelonos policijos rankas. Karalius Alfonso gavo daugybę grumojančių laišku, o užrubežuose gyvenantį Ispanai patys išdavė mirties nuosprendį. Europoje ir gi žmonės netyli. Romoje visą savaitę buvo triukšmingos demonstracijos. Minios šaukė eidamos gatvėmis: „Tezyvuoj Ferrero! šalin su reacija, šalin su jezuitais, šalin su Merri del Val!“ Italijos uostai nutarė boikotuoti Ispanijos laivus. Darbininkai uždarė visur fabrikas ir su gelava apvaikštinejo Ferrero laidotuvių dieną. Pavyz uje nuo 100,000 žmonių minios šėjo ant gatvių su šauksmais: „Šalin su Ispanijos valdžia!“ Nuigando valdžia, išsintė visą policiją. Pradėjo skirstyti, iš minios kas paleido kulka į policijos prefektą Lepine ir nušovė jo užpakalį seržantą Generališkoji Darbo Federacija nutarė boikotuoti visuose Francijos uostuose teinančius Ispanų laivus ir jų prekes. Užmies o studentai parėdė karaliaus Alfonso figūrą ir sodegnoną ją. Lyone tok tندی žmonių išdažė reikięminių laikraščių langus. Paryzius miestovaldžia nutarė vią gatvę pavadinti Ferrero vardu ir išleisti mokslan du nužudytajo revoliucionieriaus anuku Austrijoje: Viennoj valdžia vos apgyne Ispanijos pasiuntiuo namus nuo minios, įnirtusiai šaukiančios: „Šalin su Ispanijos valdžia!“ Trieste surengta viešas protesto mitingas, kuriame demokratai parlamentato atstovai aštriai Ispaniją nupeikė, o iš prakalbų išėjo žmonės ejo gatvėmis ir uždarinėjo visus teatrus, kavines, redakcijas ir fabrikus. Taip-pat buvo visoje Belgijoje, o Londono laikraščiai vienbalsiai išreiškė Ispanijos valdžiai papeikimą.

Taip, šiandien pirmėivinė žmonija nebetaip lengvai leidžia zudyti liaudies vadovus bile kokiam despotui užimanius. Ferreras prieš sušaudymą buvęs paklupdytas, bet prieš pat paleidimą jį kareivių šuvio, pašokęs ant kojų ir sukvėgęs: „Aš stačias mirštu! Tegyvuoja naujajai laikmokykla!“ Ir pagautas Europos žmonių štas atbalsis parodė, kad šita mokykla gyvuos...

Anglija. Kuom užsibaigstokia nelėmta ir civilizotu žmonių istoriją plėmuojanti kova valdžios su sufragizmu, klausia save kasdieninis skaitytojas. Ir sunku atsakyt. Kova istikro priima jau barbariškos prievartos formą. Jau nebe pavienės moteris, jau nebe „avanturistes“ reikalauja balsavimo teisių. Parlamento leidžiamas žurnalas suskaito, kad nuo pradžios sufragečių judė-

jmo jau buvo 351 moteris areštuota. Žinoma, primetajoms, kad ant policijos užpuolė Biedni policininkai! Nesenai Birminghamo kalėjimam įmesta keliolika moterų: jos pertraukė kalbą premieriui Aquith... Kalėjime jos nutarė badaut. „Mirtis — ar duokit mums lygias teises!“ — taip kalba anglė sufragetė. Kadaro valdžia? Ji paliepė varu penėt badaujančias. Taip, vieną iš kalinių, Laurą Ainsworth, suima keturios kalėjimo sargės, atlošia ant kedės, o daktaras įstato kalinės gerklen gumos trubą ir leidžia per ją pieną. Šiaip valdžia „pen“ ir kitas kalines su tokia sistema, kokios da nebuvo girdėt net Rusijoje. Newcastleje šią savaitę teismas pasmerkė penkias sufragetes sunkiems darbams. Jos pertraukė kalbą eksčekerio sekretoriui, Loyd-George ir išdaužė langų. Žinoma, nepagirtinas dauzymas langų. Bet niekur nėra laigų paseimių, be blogų priežasčių. Į štas tai blogas priežastis Anglijos valdžia ir nenori atžvelgti.

— nėra blogo be gero ir svarė ai. Kada iš vienos pusės augstesni-ji valdininkai lordai taip žemu budu elgiasi su moterim, štai jie netikėtai palaido kitą priešą į savo kiemą. Tas priešas — tai valdžios ketinamas įvesti visuotinas referendumas. Dalykas tame. Lordų palata nenori priimti valdžios budžeto, kuris karaliaus ir komunų rumo užtvirtintu. Šiuom sykiu karalius su žmonėmis suėję vienam punktui, o lordai pasilikio priešis. Budžetas mat apsuksinšas mose čiais jų turtus. Todėl karalius bandysias paduoti budžetą visos liaudies nugalavimui. Tai bus pirmas Anglijos istorijoje referendumas, ir syki jis įvestas jau pakirs galybę lordų ant visados. Nieko nėra blogo be gero.

Turkija. Nemaloni yra nelaisvė buvusiam turkų sultanui Abdul Hamidui, kuris pirmiaus patysai tikstančius savo pavaldinių ir ištrėmiangujo ir pažemėse troškino. Šią savaitę pranešė iš Bielgrado, kad ex-sultanas sumanęs buvo iš nelaisvės pabėgti. Į jo dvarėlį-kalėjimą Salonikuose buvo nuleistas darbininkas ką ten pataisyt. Abdul Hamidas pasivogė to darbininko drapanas, persirengė ir per sodą jau buvo ant gatvės išgludinęs, bet ant jo nelaimės tapo sarggo pažintas ir vėl sugrąžintas atgal.

Pietinė Amerika. Nicaragua respublikoje iškilo revoliucija. Generolas Juan Estrada esąs josios vadovu. Norima nuversti prezidentą Jose Zelaya. Revoliucionieriai jau paėmė kelis mažesnius miestus.

Serbija. Bielgrade ir kituose didesniuose miestuose atsisubuvo gedulingi apvaikščiojimai, paminėjimui metinių sukaktuvių nuo prijungimo prie Austrijos dviejų broliškių provincijų — Bosnios ir Herzegovinos. Visur plavė savo juodos vėluvos ir uždaryta krautuves. Studentai įrengė demonstracijas po miestą, su šūkavimais: „Šalin su Austrija!“

IŠ VISUR.

× Iš Petrapilės paėjo įspūdingos žinios apie garsų stačiatikių vienuolyną, vadinamą Pleskonsko-Pečerskas. Ant ežero Peipus išsivėsdavę vienuoliai vienuoles ir tenai švęsdavę tokias orgijas naktimis, kad nedrįsta plunksna išsireikšt. Kad garsai jau pasiekė net Petrapilę, tai valdžia ėmė tyrinėti ir, radusi didesnę Sodomą ir Gomorą, negi grėdėjo, vienuolius uždarinėjo ant pakutos, o viršininkui atėmė urėdą.

× Florencijoje šią savaitę buvo labai pasekmingai nuspėtas žemės drebėjimas. Anksčiau tyto observatorija išklė vėluva, kad kur nors apie 200 mylių atstumo atsitiksią požeminiai sutrenkimai. 9-ias valandas praleidus gi ir sudrėbėjo žemė pačioje Florencijoje ir tik 116 mylių atstumo. — Nuspėjimas drebėjimų atėityje prašalins daugelį nelaimių.

× Rusijos vidaus ministerija paliepusi, nuog šiol nebeimti į valdiškas spaustuves jokių atišaukimų, brošūrų ir laikraščių, kurie yra suredaguojami „Tikrųjų rusų sąjungos“. Jei tas teisybė, tai gana but gera žinia, nes ji ženklintų, kad juodašimti jau prastojo savo įtekmę ant valdžios.

× Paryžiauj atsibuvo tarptautiška automobilų susažavimas Kalbėtasi, kaip prašalint daugelis nesmagumų važinėjant po svetimus kraštus. Tankiai mat svetimtančius automobilistus visur policija areštuoja, nes kiekvienoje šalyj kitokie dėl jų įstatymai. Partarta įvesti tam tikrus pasportus, jei valdžios pritaris.

× Ant Kaukazo kaimiečiai nulynėiavo septynius vyriškius, kurie buvo užpuolę miške ant trijų moterų ir jas baisiai nuankinę. Viena moteris turėjo kūdikį, kuris niekšų irgi nužudyta.

× Vienoje Francijos apylnkėj kasinėtojai atrado suakmenėjusį žmogaus skeletą, kurį mokslo vyrai sprendžia gyvenus ant svieto 20,000 metų atgal. Tas žmogus, matyties, esą toli gražu da ne iš pirmutinų žemės gyventojų.

× Koreoj baisiai išiplatinusi cholera. Mat ten daktarų taip mažai, kad apie kovą su epidemija nėra nei kalbos. Net gi karaliaus palociuje ketetas ypatų jau numirę cholera.

× Išsiųstas į Krasnojarską Lopuchinas, su kurio pagalba tapo atidengta Rusijos šnipų sistema, užlėjęs plačią pirklybą ir banką, Krasnojarske.

× Rymo popiežius atskyrė nuo bažnyčios vieną Italijos miestą Adria su 12,000 gyventojų ir aplinkiniais kaimais Užsivaisiusi bedievyystė. Sakoma, kad pirmas da atsitikimas istorijoje, kad čielas miestas butų popiežiaus pašonėje tapęs iškeiktas.

× Turkijoje pradėjęs eiti pirmas turkų kalba socialistų savaitinis laikraštis „Darbininkų Paslas“.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Per greit pakorė. Nepersenai Vilniaus apskričio teismas už bėgimą iš Vilniaus kalėjimo pasmerkė 4 žmones pakarti. Apgynėjas gen. I. M. Drazdovičius mušė telegramas į visas puses, kad du iš jų — Rotenbergą ir Renkacišką — taip greit dar nežudyty, kad jų bylą iš naujo peržiurėtų. Bet Vilniaus gen. gub. Geršelmanas teismo nutarimą tuoj patvirtino ir rugp. 3 d. naktį visus pakorė. Į parą po tam ateina iš Peterburgo telegrama, kad Ros. ir Renk. dar nekartų... Žinoma, tas paliepimas pasivėlino...

Cholera. Pačiame Vilniuje dar choleros nėra, bet Vilniaus gub. jau numirė nuo choleros apie 60 žmonių; susirgęgi buvo apie 150. Pradėjo sirgti cholera jau ir Kauno gub., o pėčiame Kaune jau keliolika numirė.

Kalinio laiškas. Pamedelį mane paleido iš Suvalkų, o pėtnyčioj vėl Kislinkis uždarė. Gyvenau liuosai tik pusketvirtos dienos. Paleid kaip tik ant atlaidy. Dabar gyven kalėjime su visa šeima. Smagu. Kolei laišys — nežinau: tik liepė paduoti mldimā gen. gubernatoriui, kad leistų išvažiuoti į užierių baįm nepatiko, kad iš išsiriuku Kauną. „Į užsienį — sako — galite visi tokie išvažiuoti, aš prieš tai nieko neturiu“.

Šviesietis.

Dabravale. (Naumiesčio pav.). Korimas dabar madoje. Čia labai pagarsėjęs savo darbais Jadagonų k. ukninikaitis S. Bačėnas. Jis sakosi nieko nebijas ir naktimis d rba visokius „šposus“. Bet vis gi už išleidimą iš tvenkynio vietinio moluninko vandenįs gavo užmokėti 100 rb. baudos. Be to už tą jo darbą kaimynas J. Ruzgė jį į akis išpeikė. Už tai Bačėnas patojo Ruzgei kelią ir taip sumušė, kad šis vos išsigydė. Už sumušimą R. padavė teisman, bet valščiaus teismas Bačėną išteisino. R. padavė apeliaciją teisėjų susivažiavimam ir ten Bač. gavo porą mėnesių kalėjimo. Už tai keršydamas Bačėnas nakčia išvedė Ruzgės du arkliu viršaus 200 rub. vertės ir miške pakorė. Dabar Bačėnas sėdi kalėjime. Tai kokių esama!

Jau natu kis.

Gruzdžių valščius. (Šiaulių pav.). Rugpjūčio 15, 16 ir 17 d. Gruzdžiuose buvo atlaidai. Buvo vienuolis kunigas su barzda. Procesija ėjo iš Joniškio į Žagarę. Salyke liams gyventojams išmynė javus. Žmonių prisirinko daug. Keletas žmonių nuspausta ir reikėjo į ligonbutį gabenti. Trečią atlaidy dieną duonos svaras kainavo 10 kap. Kaimuriems prisėjo pabadauti.

J. Ba—ukas.

Joniškis (Šiaulių pav.). Rugp. 27 d. iš Kauno kalėjimo paleido Vl. Galiuną ir B. Baltoką, kurie jau išėdėjo po 3 mėnesius už „pirmos gegužės šventę“. Paliuosuota tik ligi teismo. Pas Vl. Galiuną rado daug visokių „priešvaldiškų“

dainų, eilų, už tai dabar ir kaltina.

Artojas.
(„Liet. Uk.“)

Vilniuje. „Birutės“ knygynas likviduojasi ir baigia jau vesti savo reikalus; rugsėjo 29 dieną, nuo šv. Mykolo, jau prisidengs visai.

Kinematografai. Kaip girdėti, Vilniuje padidėsias kinematografų skaičius: prisidės du nauju.

Kauno gub. Cholera. Rugsėjo 10 d. naujai susirgo 2, visų sergančių — 5; nuo pat pradžios susirgusių buvo 9, mirė 4, tebeserga 5. Rugsėjo 11 d. susirgo 3; sergančių 8.

Ežerėnai. Per savaitę nuo rugsėjo 7 iki 14 dienos mieste apsirgo cholera 7, mirė 5; tebeserga 10 žmonių.

Dras Bukantas.

Skemonis (Ukm. ap.) Skemonyse cholera mirė vienas žydė.

Kun. J. Simonaitis.

Cholera Rusijoje. Rugsėjo 12 d. Peterburge susirgo 32, mirė 18, išgijo 22. Sergančių yra 376; įtariamų — 29. Rygoje per savaitę lig rugs. 12 d. susirgo 15, mirė 8. Tveriuje nuo rugs. 6 lig 12 d. susirgo 34, mirė 16; gubernijoje susirgo 24, mirė 9. Astrachanijoje nuo rugs. 6 lig 12 dienos susirgo 8, mirė 3, išgyjo 1, sergančių — 4. Balachnoje per paskutinę savaitę susirgo 9, mirė 3. Vologdos gubernijoje nuo rugsėjo 6 lig 12 d. susirgo 30, mirė 11. Dvinske per tą patį laiką susirgo 9, mirė 3. Vitebske per paskutinę savaitę susirgo 17, mirė 11. Per paskutini dvi dieni nieks nesuirgo. Nuo pat pradžios susirgo 611, mirė 259.

Šventų daiktų pardavinėjimas. Vidaus reikalų ministerija patarusi gubernatoriams prižiūrėti pardavinėjimą kryžių, paveikslėlių ir kitokių bažnytinių daiktų, nes dažnai prieš įstatymus tuomi užsiimā žydai ir kitų tikybų žmonės.

Vilniaus general-gubernatorija tikrai nebūsianti panaikinta, ir greitai laiku busias jau paskirtas ir general-gubernatorius. Pranešimą apie tat vidaus dalykų ministerija paduosianti carui Jaltoje. Greitų-greičiausiai Vilniaus gen-gub. paliksias buvusis Odesos viršininkas Neugarđtas.

Prašo palengvinti. Iš Paryžiaus, „žmogaus teisių lygos“ vardu, tos lygos nariai: Anatolis Frans, Diupiuir ir Presansė parsiauntė Stolypinui telegramą, prašydami palengvinti nuteistojo Vilniuje už eskroprijaciją Svirskio likimą. Pre-ansė, lygos vardu, sakosi visai nemanąs kišties į vidurinius Rusijos reikalus, tiktai vardan žmoniškumo kreipe įs prie ministerių pirmiunko gailėtingumo, nurodydamas jam nelaimingojo nuteistojo nesveikatą.

Pranešimas. Kun. A. Dambauskas, „Draugijos“ redaktorius, „Vienybės“ 37 nr. praneša, kad sekančiuose dviejuose „Draugijos“ num. spaudinama e-ą šiųmetės „Kauniš-

kių socialinių kursų paskaitos“, ir dėlei tulų priežačių tuodu num. susivėlinosiu. Juodu išeisiančiu šio mėnesio pabaigoje, ar kito pradžioje.

Perkasas tarp Baltijos ir Juodųjų jurių tikrai busias perkastas. Šiomis dienomis atvažiavęs Peterburgan užsienių piniguočių burelis. Jie užeisią pas kelių ministerių Ruchlovą ir parodysią jam jurių sujungiamojo perkaso sutaisytus planus.

Lenkijos mokyklos. Švietimo ministerija paaiškino, kad lenkai negali buti rusų kalbos, geografijos ir istorijos mokytojais.

(„Viltis“.)

Vilnius. Nusprendimas. Rugsėjo 9 d. Vilniaus teisme buvo nagrinėta byla Jono Vileišio, kaipo „Vilniaus Žin.“ redaktoriaus, kursai buvo kaltinamas kun. Šnapščio už įžeidimą garbės. Apgynėju Jono Vileišio buvo advokatas Vl. Stašinskis iš Kauno, o kun. Šnapštys patsai kaltino, be advokato. Kun. Šnapštys buvo atsivežęs tris liudininkus: Stundį, Gineitį ir urėdinką Citavičių; iš pnsės Jono Vileišio buvo liudininku mokytojas Kudirka. Teismas pasiulijęs abiem pusėm susitaikinti. Kun. Šnapštys rei kalavo atšaukimo laikraščiuose ir užmokėjimo visų išlaidų dėlei jo važinėjimų teisman. Jono Vileišio vardu Stašinskis pasakė, kad Jono Vileišio neikuom t nenorejęs įzeisti, nei kuomet nors paniekinti kun. Šnapščio ir todėl galįs susitaikyti, jeigu kun. Šnapštys visai panaikins savo skundą. Buvo išklaustyta vienos ir kitos pusės liudininkai. Stašinskis nurodinėjo, kad korespondencijoj negalima užmatyti jokios garbės įžeidimo. Teismas su prirodymais vienok nesutiko ir nubaudė Joną Vileišį septyniomis dienomis arešto. Ant šio nutarimo žadama paduoti skundas į Vilniaus Teismo Romus.

Kaunas. Rugsėjo 12 dieną 8 val. vakare Kaune matėsi pamėnai (šiaurės šviesa). * — Valgomieji daiktai Kaune truputį atpigo. Miltai, kaip ruginiai taip ir kvietiniai, žymiai atpigo, taipgi ir duona jau bus daug pigesnė. Bulvės ir agurkai taip-pat atpigo. Apskritai imant, visi produktai, palyginant su perreitų metų, šiemet pigesni bent 20%.

— Javų derlius Kauno gubernijoje šiemet geras. Grūdai jau truputį pigesni. Miežių pudui dabartiniu laiku mokama 65-70 kap, rugių pudui 80-85 kap., kviečių pudui po 1 rb. 10 k. ir brangiau.

Vilkaviškis (Suv. gub.) Jau antras mėnuo kaip tarp Vilkaviškio ir Suvalkų važinėja automobiliais. Norinčių važiuoti visuomet tiek daug, kad neužtenka kartais visiems

*) „Pamėnas“ pas rytiečius lietuvis reiškia vaidylą, rus. „prividienje“, angl. „vision“. Ar ne tik kamiau šiaurės šviesą (Aurora Borealis) vadinti „šiaurės pašvaistė“? — Red.

ir vietos. Už važivimą ima ma po 2½ kap. nuo varsto.

Panevėžys. Telefonai. Panevėžio apskričio miesteliai, daugelis dvarų ir pats Panevėžys suvienyta telefonais. Iš tam tikrų vietų galima susišnekėti net su Ryga per Bauskė. Už 3-jų minučių pašnekesį mokama 20 kapeikų.

(„Lietuvos Žin.“)

IŠ AMERIKOS

Vėsulės išgriovė miestą. Spalų 11 d. į Floridos pakraščius vėsulės išspyrė jurių užtakos vandenį ir sugriovė pusę miesto Key West. Žmonių sakoma nedaug nukentėjo, bet išgriauta daug namų, jų tarpe trys dideli cigarfabrikai. Pačios vėsulės gisiantė net Vakarų Indijose ir Havanoj, kur 10 ypatų užmušta ir daugybė sužeistų. Šiemet jau antrą sykį huraganai aplanko pietinius Amerikos pakraščius ir oro biuras juos gana išauksto nuspėjęs.

Nužudė kyniečius. Bostone, Mass. pasodinti elektros kedėn trys kyniečiai: Min Sing, Leong Gong ir Hom Woon, kuriuos pasmerkta myriop už papildytą žmogžudystę tarpe savęs, iškilus kovai tarpe dviejų kyniškų draugysčių. Pasmerktuosius kalėjimo kunigas A. Maley prikalbėjęs pasilikti katalikais ir da prieš mirtį apkrikštyjęs.

Ramybės mokykla. Tu las Bostono laikraščių leidėjas Edwin Ginn apsiskelbė įkursias ramybės mokyklą. Joje busiā mokinama santaikos ir nurodoma kenksmingumas karių. Ginn skirsiās šitos mokyklos užlaikymui po \$50,000 kasmet, o po savo mirties dar paliksias \$1,000,000. Sakoma, kad šitą jo sumanymą remsiās ir žinomas milijonierius, Andrew Carnegie.

Peary pasisventęs prieš Cook'ą. Šiaurių keliautojas Peary nenuoalsiai darbuojasi, kad nužeminti savo kelionės bendrą Cook'ą. Pereitą savaitę Peary apskelbė viešai, kad jis išklausinėjęs du eskimosų bernaičių: I-took-a-shoo ir Ah-pe-lah, kuriuodu Cook'ą lydėjo prie šiaurės poliuso. Peary istiesęs mapą ir eskimosukai su pirštais vadžiodami parodė, kad Cook'as dasiekė tiktai 81 laipsnį, taigi nedaėjo poliuso iki 90 laipsnių arba 570 geografiškų mylių; Cook'as nenuėjęs toliau žinomos Thomaso Hubbard gunklės (Cape). Spauda vienok da neįtiki pilnai šitiems Peary'io išgautiems faktams. Yra žinomu, kad eskimosai tebėra da mažai civilizuoti. Nedaug galima patikėt jų pažinimui mapos. Priegt tam da labiau žinoma, kad Peary su Cook'u — ypatiški priešai; iš Peary'io užsipuldinėjimų ant Cook'o jau pasirodė, kad pas aną verda vulkanas pavydo, garbės troškimo ir tulžies ant savo bendro. Ar neįvyko tarpe Peary ir eskimosų kokis-nors susipratimas? Dar gi jei jo pusėje ir butų teisybė, vistiek jis savo pasielgimu linkui Cook'o daugelį jau sukėlė

prieš save. Pavydas pas jį mat randasi ne tik dėl garbės, bet ir dėlei pinigisko klausimo: Cook'as dabar važinėja po didžiuosius miestus su prelekcijoms ap e šiaurės poliūsą, žmonių minios pila jam plučtus pinigų o Peary'ui belieka nugriebtos išrugos...

New Yorko laikraščiai pasidalino į du abazu: viena dalis su „Times'u“ priešakyj remia Peary'io pusę; kita gi, vedama „Heraldo“ palaiko Cook'ą. Eina karšta, net iki absurdu, poperinė kova. Kad ją kaip nors užbaigti, pradėjo tarties keturios mokslo draugijos: American Geographical Society, National Geographic Society, Peary's Arctic Club ir American Museum of Natural History; jos žada ateinančiu mėnesiu susivažiuoti kurian nors universitetan ir išnagrinėti tą keistą ginčą.

Spaudos laisvė laimėjo. Šiandiel federališka-is teismas užbaigė nagrinėti garsingą spaudos žaismo bylą, kurioje da Ruzvelto laikais buvo skundžiami dienraščiai „World“ ir Indianapolis „News“, už pažeidimą garbės Ruzvelto pusbroliui Robinsonui, prezidento Tafto broliui Charles Taftui ir Cromvelui, kurie buvo sakyta, anoumiškai dalyvavo Panamos kanalo pirkime, nupirko jį nuo Francijos už 12, o pardavė savo tautai, Amerikai net už 40 milijonų, tokiū budu apsuksdami savo šalį ant 28 mil. dolerių. Nors tas pirkimas ir netapo reiškiā laikraščiu darodytas, vienok teismas juos pateisino, atkartodamas buvusiojo prezidento žodžius: „Laikraščio priedermė — spauzdinti žinias ir sakyti jose teisybę, nors ji da ir nepilnai darodyta.“

Lenkų Sandora Amerikoje, vad. „Związek Narodowy“ naujai išleistame kalendoriuj paduoda apie save akyvą ir pamokinančią statistiką, iš kurios matosi, kad redaguojant Sandoros organą ramaus buvo žmogui Siemiradzkiui priaugo sąnarių 13 nuošimčių, o dasigavus į redaktorius neramiam Daugeliui, žinomam seniaus „Stražo“ vedėjui, Sandoroje įvyko viduriniai vaidai, ir neziurint į besididinančią lenkų imigraciją, prisidėję narių vos-vos 2 nuošimčiai! Dangelis t'ekuo „Związkui“ pristarnavo, kiek lietuvių organizacijoms pereituose metuose mųsų rėkautojai. Viso labo „Związkas“ turįs sąnarių 54, 620.

Tai bent musė! White Plain, N. Y. turtingas fermeris Duffy išvažiavęs turgun. Ant vieškelio užsibruožė jo arklis ir niekaip nenorėjo eit. Duffy iššoko iš vežimo ir tiek mušė arklį, kad patsai parkrito ant žemės ir numirė. Paskui daktaras išegzaminavęs fermerio lavoną, atrado, kad jam iš piktumo sprogsi širdis.

Pulaskio paminklas nebeatsistos. Kaip jau žinoma, pulkininko J. Smolinskio ropečiu Amerikos lenkams pasiekė buvo išrekalauti nuo valščios \$50,000 assignacijos pastatymui Vašingtono Pulaskio paminklo. Skaptorius jau buvo bebaigias dirbti modelį ir

iš paskirtos sumos jau buvo išmokėta \$8,425,11. Štai štai ga Jungt. Valst. išdo sekretorius likusią Pulaskio fondą sumą, apie 42,000 dol., atėmė ir priskyrė prie fondo buvusios karės su ispanais reikalų Pulaskio paminklas tampa už mėsas, kurį lenkai jau rengęs taip iškilmingai atėinančiais metais atidengt. Pulk Smolinskis ketino ypatiskai kreipties į „Związko Narod.“ seimą, šįandiel atsibuvusį Milwaukee, ir per jį atišaukti į visus Amerikos lenkus, kad neduotų proektui žuti ir patį sudėtį reikalaujamą Pulaskio paminklui sumą.

Nesmagi statistika. Wisconsin valstybės žmonių statistika parodo, kad ant kiekvienų 375 žmonių pripuola vienas valstybės beprotis.

Privertė mainyt vardą. Jersey City vakarinis laikraštis „Evening Journal“, išnešiojęs 40 metų savo antgalį, priverstas buvo jo atsizadėti, nes laikraščius pardavinėjantys vaikai praminė jį „Jersey Journal“ ir žmonės tikrajį laikraščio vardą senai jau buvo pamiršę.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Troy, N. Y.

9 spalio ši čia buvo apvaikšiojimas 300-metinių sukakusių Hudsono-Fultono. Miestas jau už dvejų savaitių buvo papuoštas vėliavomis ir yvairiausiais ištaisymais namų ir gatvių. Tarptautiski apvaikšiojimai ne vienam, ištrūkusiame iš Rusijos nedorų sąlygų, išspaude ašarą, sulyginus čionykštę tautų laisvę su tūnykšte priespauda.

Troy'us yra nemažas miestas, švarus, dailus ir ramus. Yra visokių dirbtuvių: geležių, marškinių ir kitų; daugiausiai šapų, kur prosija marškinius; kai kuriuose dirba po kelis tukstančius darbininkų vyrų ir moterų. Žmonės užsigyvenę visokių tautų; mažiausia - lietuvių, vos keletą desėtkų galėtų priskaityt. Tarp lietuvių yra keletas apsišvietusių; skaito pirmievinis laikraščius ir gražiai gyvena.

R. B.

Wilkes Barre, Pa.

Lapkričio 5-tą dieną Wilkes Barres lietuviai turės progą pamatyti ant scenos „Audra Giedioje“, kuri bus atvaidinta Serantono Teatrališko Ratelio triusų; priegtam bus ir balius, pasihaigus lošimui, svetainėje Landmessers ant So. Main st.

Vietiniams lietuviams vertėtų kuoskaitlingiau lankyties, nes neturime kito teatro savikalboje po mūsų apylinkė, o patįs irgi nieko negalime surengti.

V. Lietuvinis

New Britain, Conn.

(Nuo mūsų korespondento.)

Paskutiniu laiku vietinės draugystės svarstą įstatus, kuriuos dėlei susivienijimo visų Amerikos draugysčių, sutaisė tam tikras komitetas, išrinktas per kai-kurų atstovų su-

sivažiavimą Worcester, Mass. Vietinės nesutiuka, kad draugysčių susivienijime būtų koks nors centro komitetas. Sako, tai paskui ir vėl bus ergelių, nes kiekvienas ims skvrbtis į centro komitetą.

Čia anadien pasirodė apgarsinimai, po kuriais pasrašo „Sumanytojų Komitetas“; kviečiama buvo susirinkti Skritulsko salėn be skirtumo, vyrus ir moteris bei merginas, su tikslu sutverti abiejų lyčių draugystę.

4-tą d spalio atidarė ir vakarinės mokyklos. Vienoje jų (Grammar School) mokina lietuvis J. Bubolevičius. Lietuvių abidvi mokyklas lanko gal apie 40; tai nedaug!

Keletas lietuvių vaikštinėja po New Britainą surašinėdami lietuvius; gerai, tik gaila, kad ant tokių blankų negalima surašyt daugiau nieko, kaip tik vardas, pavardė ir kur gimęs. Pas vedusius klausiami, kiek vaikų ir kiek mergaičių, iki 16 metų.

Daktaras Aldona S. Jankaučiene

apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Telephonas Greenpoint 8.

Apgarsinimai.

Prakalbos!

Bayonne, N. J. 22 d. Spalio (Oct.) nuo 7-nių pėtnyčios vakare, Peikovskio salėje, 24 Prospect ave., kampas E. 21 gatvės. Kalbės J. Kačergius iš Brooklyn ir A. Antonov iš So. Bostono. Visą apielinkę kviečiam apsilankyti. Komitetas.

Pittstonui ir apygardei!

„S. Daukanto Dr-stė“, paminėjimui Simano Daukanto gimimo dienos, surengia 28 d. spalio prakalbas su dainom ir deklamacijom, V. Akelio salėje, 68 N. Main str., priešais Botler str. Užkviečia lietuvius ir lietuvaites skaitlingai susirinkti ant to iškilmingo vakaro. Vyras įžanga 10c., moterims ir merginoms dykai. Komitetas.

Balius su dovanomis

Parengia 6-ta LSS. kuopa, 27 d. Spalio, Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. 142 Ohio st., Pittsburg, Pa. Paskirta šios dovanos: už įžangos tikietus leisis išlaimėjimui puiki mandolina; kas geriausiai pašoks „klumpakojį“ gaus 5 dolerius; vyrui daugiausiai gavusiam „Lekiojančios Pačtos“ laišku dovaną knygų pundeļi, o merginai kvietinkų bukietą. Įžanga porai 50 c., moterims ir merginoms pavienėms 25 c. Atsilaknykit kuoskaitlingiausiai. Komitetas.

Su Naujais 1910 Metais

išeis pirmas „Laisvos Minties“ numeris. Užsirašykite, kas dar neužsirašėte, idant Bendrovė žinotų, kiek egzempliorių turės atspaudinti. Prie „Laisvos Minties“ prisizadėjo bendradarbiauti įžymus rašytojai iš Lietuvos. Kaina metams \$2, pusei metų \$1, į Lietuvą \$2. 50. Dar galima nusipirkti „Laisvos Minties“ akcijas. Akcijos kaina \$10.00; parduodama ant išmokėjimo 4 mėn. laike. Pinigus siųskite šiuo adresu: Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave. Scranton, Pa. Redakcijos adresas: „Laisva Mintis“, 1102 Blair avenue, Scranton, Pa.

Ant pardavimo.

Gera progą lietuviui bučerniui uždegti bučerni, mėsos ir dešrų — šapa ant pardavimo, pigi randa. Gerų tvarkoj, parsiduoda pigiai.

Klauskite ant vietos 151 Driggs ave., Park Store.

Parsiduoda grosernia ir bučernia, lietuvių apgyventoje gerų vietoj, pigiai. Atsišaukite pas V. Ambrozavičių, 178 Ferry st., Newark, N. J.

(87)

Ant pardavimo štoras, bučernia ir grosery. Parsiduoda pigiai. Priežastis — iškeliavimas iš miesto.

144 Morris, Jersey City, N. J. Sadauckas.

Ant pardavimo mėsinyčia (bučernia) geroje vietoje, viskas puikiai įtaisyta pagal naujausios mados ir už prieinamą kainą (čienią). Kas nori pirkt, tegul atsišaukia šiuo adresu: 120—124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

(87)

Parsiduoda vyno ir degtinų sąkrova (Wine and Liquor store) labai pigiai, gerai išdirbtas biznis, lietuvių apgyventa apylinkė.

B. Kahan, 302 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda mėsinyčia arba bučernia su visomis prietaisomis; geras biznis, tarpe lietuvių. Pardavimo priežastis — išvažiavimas į Lietuvą.

148 Union ave. Brooklyn, N. Y.

(88)

Labai pigiai parsiduoda galanterijos sąkrova (Dry Good store), dėlei važiavimo į seną kraštą. Randa tik \$15, prie tam gerai išdirbtas biznis ir daugybė kostumerių. Gera vieta lietuviui ar lenkui.

W. Herubin, 60 Grand str., Brooklyn, N. Y.

(87)

Politiški apgarsinimai.

HON. WILLIAM J. GAYNOR

ANT MAJORO.

Teisinga vieta, teisingam žmogui.

Kandidatas, už kurį žmonės balsuos atėnantį lapkriūtį; kaip galima buvo patėmyti ir patirti jis atsižymi teisingumu. Daugybės žmonių, tukstančių šiame mieste, daugybė iš mūsų moka mokesčius ir taksas kasmet natūraliskai; mes, kaip ir kiti mokesčiai taksų, norime, kad mūsų mokesčiai atnėstų geriausią naudą. Norime, kad būtų laikoma teisingi, ištikimi urėdninkai. Norime, kad būtų gerai sunaudoti mūsų pinigai, o ne išmėtyti. Tėmijant į dalyką pasirodo, kad reikalinga pažinti kandidato pobudis, pradėjus nuo majoro iki žemesnių valdininkų.

Akyliai išurta šito kandidato praeitis parodo, kad jis yra augštos klijas ukėsas ir vertas parėmimo. Sudžia Gaynor apėleido šios valstybės Supreme Courtą, kad priimt įvardijimus (nominaciją) ant majoro ir tarnauti šiam didmiesčiui.

Įvardytasis ant Controllerio Robertas R. Morre, yra vienu iš atstovaujančių pliečius, kuriis suteikė tukstančiams visokios rūšies darbus, su kuriais jis turi sąryšį. Tapęs gi išrinktu, pildys žmonių reikalus. George G. Battle, įvardytas ant District Attorney yra vienas garsiausių advokatų šiame mieste. Jeigu taps išrinktas žmonės ras teisybę. Dar ir daugiaus yra statoma ant visokių teigėjų courtose, kur anie pildys teisingi savo priedermę.

Kritika ir bibliografija.

Birutė. *Laikraštis leidžiamas lietuvių naudai* (gotiškėmis raidėmis) Tilže, 15 rugėjo, 1909. Leidžia Jonas Vanagaitis, Hohe Strasse Nr. 81.

„Tešvinta Kardas Tiesos Ugnij!“ — tai obalsis naujo Prusų lietuvių šešia-savaitinio laikraščio — „Birutė“. Nedaug jis tęjasa, bet daug užrašiskia: apšvietą, revoliucijoniškumą, modernizmą, pažangą. Žodžiu — tiek žada, kiek kulturingų tautų pirmie iški laikraščiai turi savo programose. Pažūrėm arčiau į „Birutę“. Pirmiausiai eina trumpos ištraukos iš Lietuvos istorijos, pagal Maironio. Gerai Prusų lietuviams istorija žinoti. Bet kodėl būtinai pagal Maironį? Jei norėt, kad „kardas sušvistų tiesos ugnyj“, tai reikia giliau šjieškot istoriškų faktų. Prusų Lietuviai — luteriai. Maironis nedaug gero ir suprantamo jiems pasakys apie vėlesnį lietuvių likimo perijodą. Jis bešališkas, bet daug ką užtylejo apie priežastis lietuvių tautiškojo ir kultūrinio nupuclimo. Bėdą suvertė ant kryžiečių ir lenkų, o nepasakė stačiai, kad patsai Rymas lietuvių krauju augsino popiežių tiaras; nepasakė, kad Liuterio ir kitų reformacijos sulaužė storą kardą ištiestą lietuvių tautą suaukinti... „Ko laukia Lietuvių Skyrimo Partija?“ straipsnelis, tiesa, paragina Prusų lietuvių vadovus prie darbo. Bet kokio — mažai tenurodo. „Kaip galime sumažinti savo mokesčius“ straipsnelis nurodo — paliantį gėms valdžios apmuitojamus degtinę ir alų, o pradėti namie dirbus taip garsingą lietuvių alutį. M žoka Reikia drąsiau apie mokesčius kalbėt. Blaivybė, tai ne mokečių sritis. Dėlei mokesčių laikraštis turi kalbėti žmonių vardu į valdžią, nurodyti kad jie sunkūs, kad valdžia daug išleista, o leidžia niekams.

Tečiaus reikia sveikinti „Birutę“ nors už tautiška-revoliucijonišką programą. Ant jos dabar gali spiesties Prusų lietuvių inteligentai su plunksnomis ir paversti „Birutę“ į gražų literatišką mėnesinį žurnalą, kurio ten labai buvo stoka.

Kritikas.

18-KA PRIKRYŽIUOTŲJŲ.

(Tąsa.)

7. *Indra* iš Thibeto buvo prikryžiuota 725m prieš Kristų. Veikale Georgiaus skaitytojas atras šią Dievo sunų atpieštą paveikslėliu, pu-l. 230, kur yra kryžus ir ant jo prikryžiuotas žmogus su penkiomis žaizdomis, reiškiomis skylėmis nuo vinių ir perdurtu šonu. Jis gimęs iš merginos, galėjęs vaikščioti vandens viršumi, lekti oru ir išpranašauti ateities atsitikimus.

8. *Atys* iš Phrygijos buvo prikryžiuotas 1170 m. prieš Kristų. Jis buvo kryžiuvai pakabintas ant medžio, palaidotas ir vėl prisikėlė.

9. *Alcestos* iš Euripidės, prikryžiuotas 600m. prieš Kristų. Šita buvo moteriška-dievė arba dievaitė ir davėsi save nukankinti už žmonių nuodėmes. Ji skelbėsi esanti trečiuoju dievų Trejybės (traicės) asmeniu, kaip pas naujosios gadyinės krikščionius Dva-ė Sventa.

10. *Thulis* iš Egipto buvo prikryžiuotas 1700 m. prieš Kristų. Vienas iš egiptologijos žinovų, p. Wilkinson, papasakoja mums, kad šito Dievo istorija esanti labai įdomiai nupiešta išdirbinuos senovinių skulptorių da 17-ame šimtmetij prieš Kristų. Priėmęs kankintinio myrį, jis buvo palaidotas, bet vėl atsikėlė iš numirėlių, įžengė danguosna ir tenai pasiliko „Teisėju visų numirėdžių“.

11. *Krišna* (Christna) iš Indijos, prikryžiuotas 1200 m. prieš Kristų. Iš visų dievų, kuriuos senobinės legendos paduoda gimusiais iš merginos ir atpirkusiais pasaulį iš jo nuodėmių, Krišna yra vienas iš geriausiai istorijos patvirtintų ir arčiausiai stovinėčių prie Jėzaus Kristaus. Krikščioniškoji bažnyčia labiausiai ir atėngėsi jo istoriją sunaikinti. Vėnok neįstengė, ir šiandien ganėtinai da raudasi knygų, chroologijų, monumentų ir statutų, kurie atstovėjo ankstybosios krikščionybės užpuolimus.

Krišna turi ne tik tai savo liudininkus ir liudijimus, bet tokias senovybes, kurios parodo, kad mythiškasis kryžius ir padavimas apie Dievo motiną—mergelę tapo krikščionių pasisavinta nuo senovės indijinės deologijos. Sir Godfrey Higgins sako, kad p. Moore, anglų ke-liuaininkas ir rašytojas, kuris surinko apstų rinkinį induų (Hindoo) pašiinių, skulptūros daiktelių ir monumentų, ir patalpino tą viską savo veikale „The Hindoo Pantheon“, turi vieną reiškų vaizdelį prikryžiuoto induų Dievo— „Dievo sunus, mūsų Viešpats ir Išganytojas Krišna“, su vinių pervertom kojom. Šitas veikalas tebera rankraštyje Britiškame Muzejų, kur p. Higgins jį surado ir perziurėjo. Šitas senovės liudinimas kaip ir daugelis kitų, esąs labai apgadintas per krikščionių misijonierius, kunigus ir vy-kupus, su tikslu sunaikinti tą mintį, kad legendą apie nekaltos mergaitės gimdytą ir prikryžiuotą Dievo sunų krikščionybė pasisavino nuo taip vadinamų stambeldinių senovės tautų.

(Da bus.)

Q. Z.

Keturiolika insakymu vaikams.

Kud ky-tės metai yra tokis laikas, kuriame auklėjasi busiučio žmogus kunas ir dvasia. Todėl labai gerai daro tėvai ir mokyklų užziurėtojai, kurie vaikus iš mažens įpratina prie švaramo ir čiuinumo. Gražų pavyzdį duoda lenkų liudies mokyklų draugija „Mot na“, kuri vaikų sąsiuveliuos atspaudino sekančius įsakymus:

1. Mazgok rankas vandeniu ir miulu kasdien po kelis syk, ypač prieš kiekvieną valgytą; rytą ir vakarą apnuozgo veidą, kaklą ir viršutinę pu-ę liemens, o panigę su šepetėliu išvalyk.
2. Po pietų ir vakare išvalyk dantis su šepetėliu ir milteliais, o rytinė čiais išplauk gerklę vandeniu reguliuodamas.
3. Nėgas apkauptėx du sykiu per savaitę.
4. Apatinius baltinius manyk du sykiu per savaitę ant batų ir gi persivilk kitus marškinius.
5. Mažų-mažiausiai du sykiu per savaitę nusiprausk visas.
6. Kas dvi savaiti išsitrink (vandeniu) galvą, o plaukus šukuok tankioms šukoms ir šepetėliu.
7. Valgyk išlengva, gerai sukramtyk valgį, po pietų pusvalandį atsilek.
8. Neikuomet negerk degtinės, alaus, vyno, stiprios arbatos, tirštos kavos; gėrimui vartok tyrą vandenį, lengvą arbatą arba pieną. Neikuomet nerukyk tabako.
9. Miegamąjį ruimą tankiai išvėdink, o ypač priešėjimą gult.
10. Iki 10 metų amžio miegok nuo 8 valandų vakare iki 7 ryte. Nuo 10 metų iki 12 — miegok nuo 9 vakare iki 7 ryte. Nuo 12 metų iki 15 — miegok nuo 9½ vakare iki 7 ryte. Po 15 metų gulki į lovą 10½ vakare, kelkies 7 ryte.
11. Einant miegotų geriausiai atsigulti ant dešinio šono ir rankas ištiesti viršų užsiklojimo.
12. Prie darbo sėdek tiesiai; rašant laikyk kairę alkunę ant stalo, pečius neaugštai, galvą tiesiai, akis per pusę aršinos nuo knygos ar sąsiuvo. Sviesą (langą, lempą) dirbant reikia turėti iš kairėsios pusės, lempą laikyk toli nuo galvos, kad nepritrauktų karšėio. Neskaityk, nei rašyk prietemoj.
13. Kvėpuok per nosį! Krutinę laikyk visuomet priekin iškelės! Galvą — augštyn!
14. Laisvose valandose buk visuomet ant sviegaus (šviežio) oro.

Suprantama, sunku bus šitie įsakymai išpildyti kudikiams ir angusiems žmonėms su silpna valia, apytingiams. Bet už tai taip jau pasaulis surėdytas, kad tik tapingi darbtų, čiuinų ir st'pravaliai iškovoja sau sveikatą, gražumą ir laimę. Sudribėliams lieka tik verkšlenimai ir niuniavimai. Tėvai! Išrašykite šiuos įsakymus ir iškaibinkite savo stubelės ant sienų. Jei nors pusę jų pildysite jų ir jų vaikeliai, tai retai, reikalaukite daktarų.

V-tis.

Pajieškojimai.

Jieškau savo pusbrolio, Jono Kriščiūno. Jis paeina iš Suvalkų gubernijos, sodžiaus Armališkės. Jan bus 4 metai kaip Amerikoje. Pirma gyvena Waterbury, Conn. Malonėkit atsišaukt ar jis pats ar kas apie jį žinot šiuo adresu:

Stanislovas Pauza,
71 Dayton ave. Passaic, N. J.

Jieškau kur randasi vieta dėl vieno vyro, prie nedidelės čystai užsilaikančios šeimos Williamsburge-Brooklyne. Randanties tokią vietą malonėsite pranešt ant šio antrašo:

Single,
120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Tim. Co. Troy and Cohoes reikalauja mergų ir jaunų vyrų dėl prosijimo marškinių. Darbas geras, čystas ir lensvas ir pramokus galima daugiau ir geriau nadirbti kaip kitose dirbtuvėse. Atsišaukite šiuo adresu:

Kazimieras Trumpaitis,
40 Remsen st., Tim. Co.,
Cohoes, N. Y.

Jieškau savo brolio Juozo Dikselio, 18 metų kaip Amerikoje, pirmiausia gyvena Chicago, Ill., o dabar nežinau kur; paeina iš Kauno gub. Raseinių pavieto, Sartiniukų miestelio. Jeigu kas apie jį žino, meldžiui duoti žinią šiuo adresu:

Kazys Dikselis,
101 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.
Gaus dovanų \$5.00.

Kad duodu, tai imk dovanas!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau arba naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisijūniant prenumeratą metams \$2.00 už „Kovą“, „Lietuvą“, arba „Vienybę Lietuvninkų“, apturės dovanų garsingą knygą versta iš prancūzų kalbos „BALTRAMIEJŲ NAKTIS“, arba iš didelę knygą versta iš anglų kalbos „Raisa“, kurios prekė yra 1 doleris perkant. Jei nežinau naudingumo ir vertės tų knygų, tai kiekvienas apsišvietęs lietuvis paaiškina, nes tūkstančius tų knygų jie išpirko, taip visiems patinka. Siunčiant prenumeratą adresuoti išleidėjas vardu

J. Naujokas,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Kaip tik prisijūsite pinigų, tuojau apturėsite sau pasiskirtą laikraštį ir knygą. Duodu dovanas, nes noriu, idant laikraščių skaitytojai dauginasi, taip skleist švietimą, tiesą ir laimę tarp lietuvių. Metai skaitosi nuo užsirašymo laikraščio.

Kas jis toks?

Lietuviai yra daug girdėję tarp savę kalbant apie darbus Dr. prof. E. C. Collinso, kuris daugybę ir lietuvių išgydė nuo visokių ligų; su pasigėrėjimu klausosi apie tą mokslo vyrą pasakojimus; vienok, kad daugumas klausinėja, kas jis toks, (teip kaip kiekviena tauta gėrisi moksliniais), tad mes pasiryžome pranešti. Dr. Collins iš paėjimo yra lietuvis. Jo dėdukas 1814 metuose, iš Lietuvos atvyko į Angliją, vadinosi Kalinskis. Senio sunus Cyprijonas, prisieikė ir „biznio“ dėlei, sutrumpino pravarde ant Collins ir teip vadinosi mums žinomas vėliausias daktaras Edvardas C. Collins, kuris ir yra gimęs Anglijoje ir išėjo Oxfordo universitete mokslą, su pirmo skyrtaus medicinoje atsižymėdamas. Iš Anglijos, kaip daktaras E. C. Collins, buvo išsiųstas su mokslinška ekspedicija į Austriją ir už moksliniskus darbus karalienė Victoria, apdovanojo su aukso medaliu. Vėlesnioje sirgimo karaliaus Edvardo, ne kartą buvo kviestas ir važiavo į Londoną, kame ir labai daug prisidėjo prie karaliaus išgydymo. Kaip Italijos karalius Humboldt, per anarkistą buvo nužudytas, tad našlė igavo širdies ligą, o josios išgydymui ir buvo šauktas Dr. Collins, už ką ordinaiš likosi apdovanotas. Dr. Collins mat buvo parkviestas į New Yorko universitetą už profesorių

iš Anglijos, kame daug jaunų amerikonių medicinoje beprofesoriuodamas tikrai genijais padarė.

Kad savarankiškai galėtų liuosiau mokslui atsiduoti ir tam visą laiką pašvesti, tai Dr. Collins, uždėjo po savo vardu Institutą, kuris vadinasi Collins New York Medical Institutas, New Yorke; iš kurio lietuviai, daugybės apturejo sveikatą, pagarsėjo savo darbais tarp viengėnčių, be paliovos suteigdamas kiekvienam pagelbą. Apart kitko jis ir parašė „Vadovas į Sveikatą“ lietuviams.

„DILGELES“ ir „ŽMONIŲ KNYGYNAS“.

Iš Philadelphiajos persikėlė į Pittsburghą, ir leidžiami kas mėnesis Brolių Baltrušaičių. „Dilgėles“ pirmas lietuvių ir juokų laikraštis, dabar tapo dvigubai padidintas ir žymiai pagerintas. Kaina, iš viršaus užmokant, tik 1 dol. (Lietuvoje 2 rub.), pusmėčiui 60 centų; atskiras num. 10c. (galima siųst pašto markėmis). Nuo Naujų Metų Dilgėles leisime su apdarais ir pabranginsime, bet kurie užsirašys šimot, tiems liks ta pati kaina.

„Žmonių Knygynas“ — Moksliški raštai, apysakos, eilės ir t. t. Skiriama visiems žmonėms ir mokiniam. Kas mėnuo išėina knygelė kitokio turinio; su paveikslais, visiems suprantama kalba.

Kas užsirašys SYKIU „Dilgėles“ ir „Žmonių Knygyną“ ištiesiems metams, tam duosime šią puikią privilegiją: vieton \$2.00, atsiųsk viso tik \$1.75, tai gausi abudu mūsų leidimu ir dovanų naują astrologišką knygelę apie žvaigždes, („Ko mus mokina žvaigždės“).

Šis palengvinimas tešis tik iki Spalio (Oct.) mėnesio 31 d. s. m.: vėliaus reiks užsimokėti pilną kainą. Rašykite tuojau, šiandien. Pinigus siųskite šiuo adresu:

Baltrušaitis Bros.
2304 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

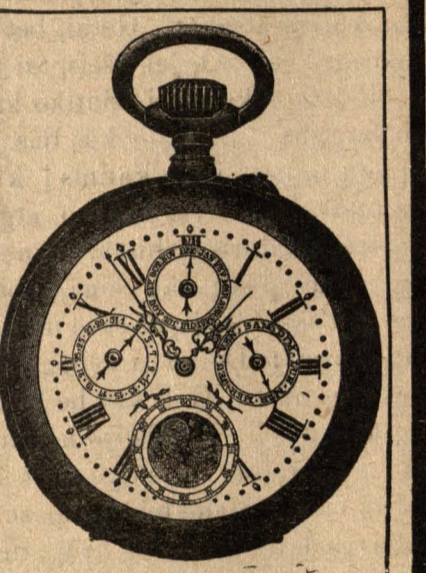
Puiki grosernia.
Parsiduoda lengvomis išlygomis. Lysas ant 3 metų. Du vežimai ir vienas arklys, taipgi visi daiktai, kas store yra. Pardavimo priezastis, nori keliauti į Europą.
158 Perry ave.,
Maspeth, L. I.
W. Levandoski.

Žiurėkite!
Bravaras turi ant pardavimo keilius gerus seliunus už gyvus pinigus (cash) arba ant išmokejimo. Atsišaukite arba rašykite:
Brewing Co. Agent,
Washington Inn. 434 High str.
Porth Amboy, N. J.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundes, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnulis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Prysakykite labai puikus, auksinės rodyklės ir su auksiniais pažražinimais. Kitos firmos paroduoda tą patį laikrodėlį už kelia kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgarintumėte mūsų pirklytę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimiečiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriko.

Be lenciuogėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciuogėliu už \$4.95. Kiti paroduoda tokius lenciuogėlius po keliolika kartų daugiau kaip mes.
Kas prisiųs pinigų per paštą, laikrodėlis tuojau bus išsiųstas per paštą mūsų kaste, bet jeigu kas nori užsimokėti už tavorą ant ekspreso, tada siųsime per ekspresą ir pirkėjas užsimokės visus pristatymo kaštus.
Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuvę ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atlekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo prisiųsime mūsų katalogus dovanai. Prasome prisiųsti savo ir draugų adresus.
Mes nesuolome ir negarsiname jokių tavorų už dyką, apert mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir priziada duoti ką nors už dyką, visi yra prigravali ir nu jų reikia saugotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas prekybos negali vartoti.
Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akeijos yra po vieną dolerį ir atneš mažiau kaip aštuonis procentus kas metą. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų pirklyškos draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pašto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. 4, P.O. Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

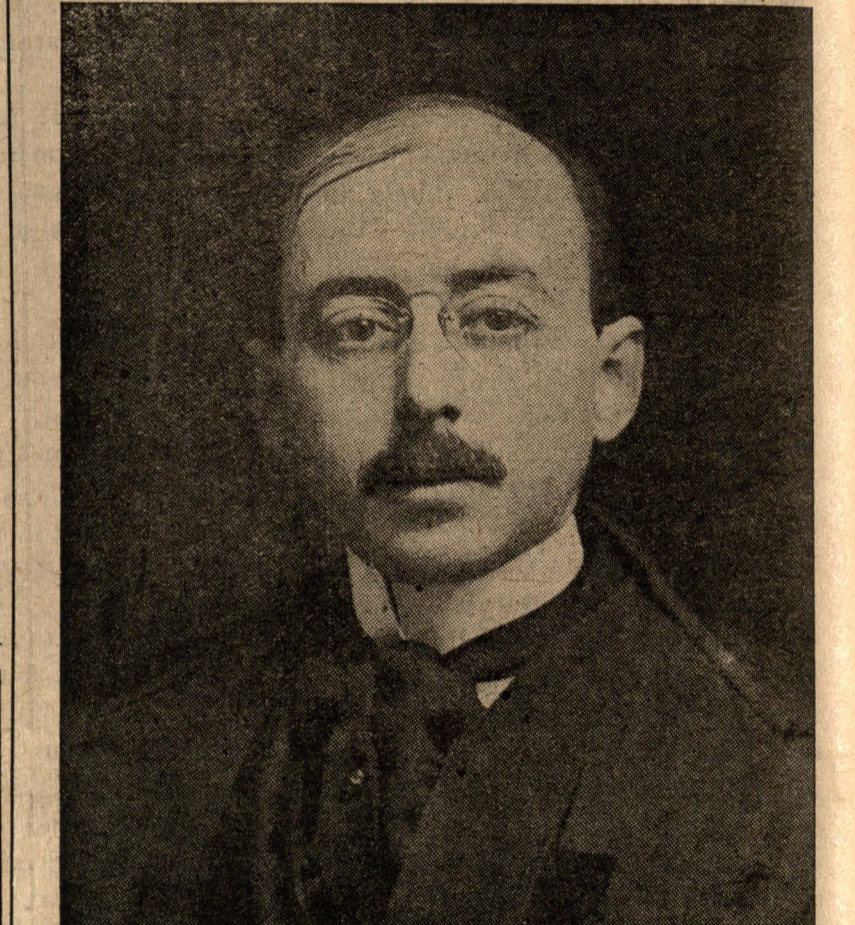
DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER
Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaip akrotas sudaužytas ant skalu. Ar kenčiate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsialdymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykiu sutepti su **PAIN EXPELLERIU**, PAROVENCIZIAIS NAMINIAIS VAISTAIS. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. **F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl st. New York.** Dėnglėt ant ant dinkerto — zenkilo apsaugotame.

Walter A. Saxon,
Garsingiausias advokatas apsielinkyje kuris laimejo sunkiausias provas.
217 Havemeyer St., Huber Building,
Opposite Williamsburg Bridge,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: 5271 Williamsburg

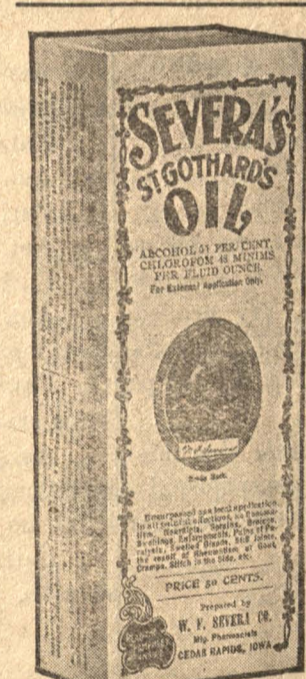
ŠEIMYNINKYSTEI.
Ledų skrynios (ice-chests), visuo met turi buti užlaikomos švartai, vistiek ar jos butų gyvenamuose namuose ar biznio vietose, nes kitaip jos pavirs į besiveisimo vietas visokių ligų ir greitai pagimdys ligas skilyvyje ir žarnose. Visuomet pirk tiktai geriausią maistą, švarų ir šviežią ir nelaikyk ilgai liekanų nuo valgių virtuvėje. — Neprileisk mūsų prie maisto. — Visuomet turėk savo namuose Trinerio Amerikoniskąjį Elikayrą Karčiojo Vyno ir vartok jį taip tankiai kaip tik pajausi kokią nors permainą savo apetite. Vynas yra labai geras vaistas nuo skilvio ir žarnų ligų, ir taipgi labai gelbsti nuo mažkraujystės ir abelno silpnumo. Vaistas privers prie darbo gromulivimo organus, sureguliuos gromulivimą ir priduos jėgų visam organizmui abelnai. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 1838. 1839 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Teisejas Robertas von Moschzisker.

Teisėjas Robertas von Moschzisker iš Philadelphiajos Republikonių partijos kandidatas ant Supreme Court teisėjo, yra sunumi tėvo lenko ir motinos amerikietės. Turėdamas vos tik keturioliktus metus jis neteko savo tėvų, ir jaunas dar budamas turėjo užsidirbti sau ant pragyvenimo. Išsyk jis pristojė prie advokato už pasiuntinį ir sykiu mokinosi tiesų ir išmoko ant advokato. Šiuomi laiku jis yra teisėju Common Pleas Court'o ir yra labai atsižymėjęs pildyme savo pareigų. Jis yra labai darbštus Republikonas ir daug pagelbėjo mūsų žmonėms, norintiems tapti piliečiais (citizens). Taigi kiekvienas pilietis privalo balsuoti už jį ir už kitus Republikonių partijos kandidatus.

Kasdien gauname savavališkas laiškas išgirančios Severos Vaistus.

Gydymas ant tikro

Ar žinai kad ant dešimts atsitikimu reumatizmo devini yra reumatizmu muskly paeinančių nuo prašalimo ar šlapumo, arba yra chronišku reumatizmu, kur is apsiroiškia didesneje formoje ir užima didesnius skyrius kuno, kaip kojas, rankas, o kitą siki pečius? Jeigu nori prašalinti tokių gatunku reumatizmą turi pradeti gyditis nevale kitaip, bet kaip priguli. Vienas dalikas kurį tada reikia daryti yra tai ištrinimas dručiai rankomis du kartu ant dienos su

Severo Aliejaus Sv. Gothardo

skadandą vietą. Busi užganedintas jausdamas greitą palengvinimą tuojau po ištrinimo skaudančių vietu. Tas giminiškas linimentas ne turi sau ligio kokio nors kito vaisto ir parneša palengvinimą sekančiose ligose:

Neuralgijoj, Sciatikoj, Lauzyme kryžiaus, Sztivumoje kaklo, Uzdegime, Skaudejime krutnes, Traukuczio, Apszlubimo, Isz-sinarinime, Sutinine pazandziu. Preke 50c.

„Jusu Aliejus šv Gothardo yra vertas visokio gyrimo. Gyde mane pora daktaru be jokio rezultato, bet kada dasižinojau apie jusu vaista, pradėjau vartoti jį pagal paaiškinimą ir tuojau visi reumatizmo skaudėjimai prapnole.“
Kazimierz Geriotus, 135 West 18-th st., Chicago, Ill.

Reikalauk pas savo aptiekori Vaisių Sevros. Jie geri. Ne imk kitų.

Skaudejimas Kryziuj

reiškia kad tavo įkštai yra nesveiki. Gamta tokiu budu duoda pasargą, kad jau tikrai yra laikas pradeti vartoti

Severo vaista ant inkstu ir plaucziu,

kuris padaro priemną ir greitą intekmę atsitikime bauriausio nusilpimo įkstu, kryžio skaudėjimo, piesko pusleje, uždegimo pusles, kada negalima sulaiykty mižimą, ir agulnei visam nesmagume įkstu arba pusles. Jaigu reikalauji vaisto, tai turi žiuret kad nusipirkti kuogeriausia.
Preke 50c ir \$1.00.

Ar sveikata ne eina blogin?

Kada no ligos, persidirbimo ar senatvės tavo stiprumas apleido tavę, turi vėl pastiprinti tavo kuną, duoti jam naują energiją vartodami

Severo Balsama Gyvasties,

kuris inveikia visoki slobnumą ir prašalina užkietėjimą, apsunkmą plaučių ir labai daug kitokių užsenezusiu ligu pilvo. Tas vaistas pasirode kaipo geriausia pašelpa dėl labai didelio skaitlio visai nusilpnusiu ir sergančiu moteriu. Kada pareina ant tikro gydyti malaria, tada geresnio nuo to vaisto nekur ne rasi. Vartok jį kada tik patemysi pirmą apsiroiškimą slobnumo.
Preke 75 centu.

Daktaro patarimai dovanai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

KARO SYRUP
Geras su keiksais—smagiai valgomas su duonu.
Yra čystas ir sveikas. Gall duoti vaikam kiek jie tik nori. Tai yra ne tik saldumas bet ir valgis. Jis duoda tiek drutumo kaip mesas ir bulves. Žmonem kuriem nepatinka kiti saldumal gali su pasekme vartoti Karo.
Karo CORN SYRUP
10c. uz DIDELE BLEKINE
Klausk savo groserniko

Knygu Katalogas.

Adomas Micekyčia (1798-1877). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parąše A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Veckenstedtą, vyresnįjį senoviškių kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Lėjojuje (Kursė). Yra tai akvianisios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 190 ..... 50c

SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENUJ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįeškok rodos pas kokius nemokytus žydėlius ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną videntautį, reikalaujamas tikrų grynių ir gydančių vaistų — pas ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

Adrisuok: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI

Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas. Paveikslų mėra 22x28 colių. Prekė 35c. koznas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Pinigus prisiųsdama adresuok: J. J. PAUKSZTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano katalogą rašyk šėdien o aptursi gerusių armonikų, skripkų klemetų, trūpų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Cisto aukso 14 K. Šiūpinis žiedu, dziegorių, lenčių, spilkų, kolcikų, kompasų auksinių ir paausotu, gerų britvų, visokio skiriaus drūkavinių masių, albumų portretai, revolverių, šaudyklių, guminių lieterių, adresam pečių, istoriškų ir maldaknygų kokių tik randasi lietuviški kalbai, gražių popierių del rašimo gramatų su puikiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais opnik konvertais tuzinas už 25c 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$3.00. Lietuviška biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento lietuviškom literom puslap. 1127 durtel abdyta, prekė su prisistatimu \$3.00. Elektrinis žiedas nuo reumatizmo, sudrūtinimo kuno, atgaivinimo kraujo, sutaisimo nervu ir daugybę kito kitų ligų. Tūkstančiai žmonių dekojava už išgydymą, 14 K. paausoktas ant 20 metų prekė \$3.00, prasto \$1.00. Prisistykite savo tikrą adresą ir už 5c. marķę o aptursi šio mto katalogą dykai su 450 paveikslais ir 1000 naujingu daiktų. Stornikam, agentam ir pedioriam parduodu visokius ta vorus labai pigiai. Reikalaujami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus ta vorus.

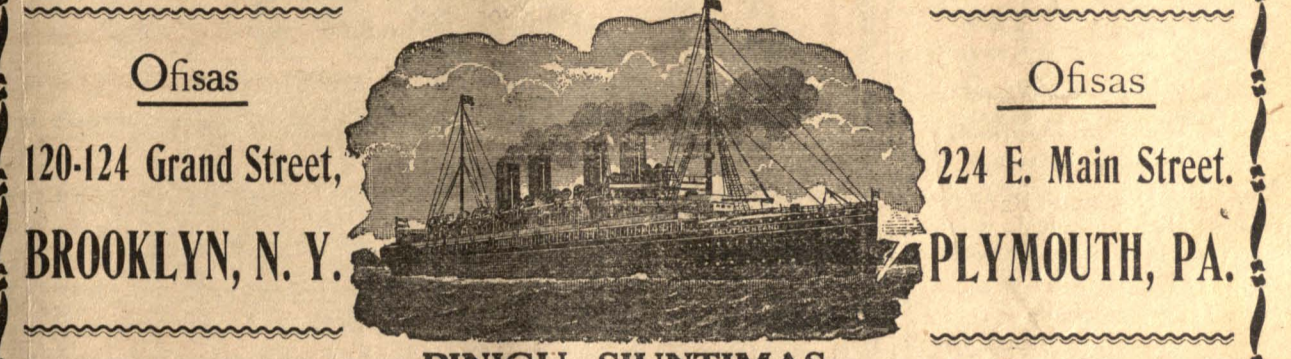
Adresuokite: K. WILKEWICH, 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.

PROVŲ KANCELARIJA.

MES APDIRBAM PROVAS IŠ VISU AMERIKOS DALIU. Didžiausios provos yra tų mūsų prietelių, kuriuos patiko nelaimė ir jie trojio kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant fabrikuose, kasyklose (mainose) arba keliaujant ant geležinkelių. Tokiuose atsitikimuose kogerėjausia duokite žinią mums, nes mes užsiimam tokiomis provomis ir už žmonių sužeidimus (koliestvas) jiems atprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tūkstančių dolerių. Jeigu kurie esate sužeistais du metu atgal, ir už tai mes jums atjieškome už sužeidimus. Del reikalų mūsų ofisas yra atidarytas nuo pirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodą kiekvienam duodam dykai. Jeigu kurie negalite pribut paskirtomis, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kurią valandą jus mislijat pributi, o mes jus palausime ofise, dieną ar vakare. Kitokių provų neapsimam, kaip tik sužeidimų (koliestvų) provas. Atėję į mūsų ofisa klauskite po vardu John W. Saukaitis, su kurio galėsite susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laiškus duodam atsakymą visokuose provų reikaluose. TELEPHONE 8357 CORTLANDT. Adresas: NEW YORK LAW COMPANY, 87 Nassau st., Room 611, New York City.

DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortei prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tiktus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas. Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip to: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

BROLIAI, PAS SAVO!

Tikras Lietuviškas Dzigormesteris ir AukSORIUS

duodu žinoti, jog uždejam krautuvę visokių tavorų, kaip tai: žiedų šliubinių, susižiedavimo ir išsodintų visokiais akmenais ir deimantais. Visokių broškų, spilkų kaip vyrams teip ir merginoms. Lenčiųgėlių auksinių ir paausotu ant 10 metų. Užlaikau muzikališkus instrumentus, armonikus, skripkas, muzikališkus boxus, klematus ir teip toliaus. Prilaukau visokius akuliorius del visokių akių, kaip puikiasis praktika vojes ant to. Esu išsiipraktika vojes per 27 metus ant taisyso dziegorių, dziegorių, broškų, spilkų ir tt. Joseph Imitkus, 254 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone: 1568 Greenpoint.

„VIENYBES LIETUVNĪKŪ“ AGENTAI.

W. Sarpalius. Alden, Pa. Baltimore, Md. J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st. Lit. National L brary, 646 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y. E. Fromas, 73 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. Cambridgeport, Mass. S. Grizt, 541 Main St P. Bartkevičius, 719 Main st. Chicago, Ill. Jos. Valmeris 168 W. 18-th st. P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave M. M. Juška, 1280 W 22 st. Elhsabeth, N. J. Dom. Boczkus, 211 1-st St. E. St. Louis, Ill. K. J. Baranaukas 452 Collinsville ave

Naujausiai iširti vaistai.

Pianų sulaukymui ir atanginimui, nuo pauczkų spuogu, niežulio, egzemos, keieto pavildalų gyduoles ir gydymo budal Gerianisia gyduole nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atleidimui paltiesių kojų, ką Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formą. Prof. Brundzos Gyduoles yra gvarantuos Vaistų ir M. Ito tiesų chemijos biure Washingtone, per pačių szių valstų iszradėlių su pagerinimu ir dadejimu substancijų viezalkal neužkenkiančių sveikatai ir esytemai; jokio negali buti pavojaus, tas uzvirtinta mūsų prielaga ir szios ezaltes isjatyimas. Taipgi iszsiųstume placzias informacijas, kaip enstabyd siltninka plaukų ir atauginti ant izzpilkusios galvos, kaip iszsiųdyti ir iszmaikinti plelekanas, papuczkus, dervines, niežulį, egzomą ir kitas odos-ekuros ligas, ant kurių mes esame specialistas su savo gyduolėmis Bus iszsiųstas jums iszaleszknimal ir daroymai, kaip ezimtal tukstarczių iszsiųdyti. Aprazyk istoriją savo ligos, o gausi visokias rodnas dykai. Bet szios informacijos ir taip kiekvienam reikalings, todėl lin-ėtina, kad jos raštui kozname name, apsaugotu žmones nuo apgavikų ir enuzedytų szimtos dolerių. Mūsų biuras su krautuve atdaras nuo 10 rytu iki 8 vakare kozną dieną. Visomis szventomis dienomis uzdaryta. Atelkite ar raszykite umal įdėdami dvicentinį stampą ant iszsiuntimo visokių rodų. Prof. J. M. Brundza & Co. 990 Broadway, B'klyn, New York.

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis del mokintojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti del mokintojo 15c. Naujas Budas mokintis rašyti del mokintojo ..... 10c. Aritmetika mokinimuisi rokundu su paveikslais (apdaryta) ..... 35c. Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, Box 62. New York City.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europon koliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasažierius. The Road of Anthracite (Kietųjų anglių kolias). Trumpiausias kolias į Buffalo. Tiesiai į Scranton ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traunkiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traunkiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susinesimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traunkinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

Easton, Pa. Felikeas Raulynaitis, Box 196 Kenosha, Wis. M. K. Petruskas, 918 Gunie st. Montello, Mass. B. P. Miškinis, Box 124 Newark, N. J. V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st. New Britain, Conn. M. J. Czeponis, 21 Pleasant St J. Mažeika, 28 Connerton st. New York. J. M. Danielius, 451 W. 19-st. Naugatuck, Conn. A. Levandauckas. Pittsburg, Pa. J. G. Miliauckas. % Union Saving Bank. Scranton, Pa. J. Petrikis, 1514 Ross Ave So. Boston, Mass. N. Gendrolis, 224 Athens St Turners Falls, Mass K. P. Szimkonis box 671 Waterbury, Conn. J. Zementauckas, 39 W. Porter St. Worcester, Mass. Chas. Zemaitis, 45 Ward st. KELIAUJANTI AGENTAI J. Stasiulevičius V. K. Račkauckas. Antanas Staszauckas. Laikanpulkiote vietoje Saltinga, užlaikau skausnaukus gerimus ir kvėpenčius Cigarus. Lietu viai nepamirškite atsiųstyti pas savo videntautį No. 2 Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

TEMYKITE!

Uzdeju Krantuvę Apsivimu (Shoe Store)

Visokiam pasirinkime ir prekės. Atsilankykite ir persiliudykite apie daugumą ir geruą tavorų.

L. Buczinskas,

213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO, palei Lietuviską bažnyčią, Plymouth, Penn'a.

Skanus alus, puikiasia ariekka, visokis vynas, porteriai, elius ir kvepianti cigarai.

Atsilankykite pas seną biznierių ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.

Lietuviškas Graborius, Fr. Kavaliauskas,

Karietos Laidotuvėms, Vesielioms ir Krikštynoms. 57 Cor. Hazle & Stanton st., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ.

Darba atlieku puikiai už prienamą prekę.

Kogeriausiu darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd-st., du bloki nuo Grand st.) Galerija atidara nuo 8 ryle iki 6 val. vakare. Uatarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gydytojas iš seno kraujaus. Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima ensinėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai. VALANDOS PRIĖMIMO. nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare. No. 51 N. Washington street Wilkes-Barre, Pa.

New Phone 4023-2. Lock Box 48. CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigų į visas vietas. Saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI. Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Jonas S. Lopatto, Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsima varymu provų vienoje teismo.

Offisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA. Teleponas naujas Office 87. Residencijos 1284-R.

Lietuvizskas Ziegormeistras. Sziuomi užsimu jau 18 metų.

Pranešu visiems Lietuviams, kad uždeju didelę krantuvę visokių dziegorėjų ir žiedų: kaip tai, laikrodžių stėnėjų, kisenėlių dyto auksu vyriški ir moteriški su graziomis kvietėtomis ir t. t. Visokių žiedų žilubinių ir šėip nešioti vaikams ir merginoms a dideliu pasirinkime ir už prienamą prekę. VISOKIŲ MUZIKŲ

Skripky, armoniky, struny, klarnety, bityny, drėkneimų muziky ir parsonų. Teisogst dziegorėlius patajeu. M. MINKUS, kempas Hancock ir 236 E. Main st. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas

BANKINIS NAMAS

Uzdėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y. 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa. 305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siųsti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

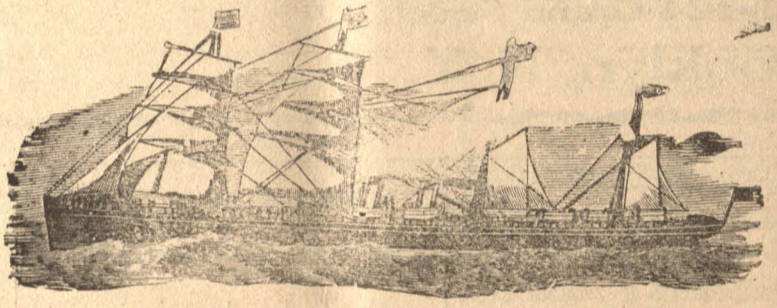
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą.

Su bent kokių reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co., 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam šifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriuos jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susinėkti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teisogst pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deposite bankos ir mokam 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien. 138 S Washington Ave. Soranton, Pa.

Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Soranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI. 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

LIETUVIŲ DAKTARAS. ZINOMAS Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio, D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo OFISO VALANDOS: TELEPHONE: 8-10 A. M. 1950 1-2 A. M. 2 A. M. GREENPOINT. DR. H. MENDLOWITZ 271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

PLYMOUTH NATIONAL BANK, East Main st., Plymouth, Pa. KAPITOLAS.....100.000 PERVERSIS.....60.000 Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriusia užtikrinta urėdika banka. John R. Powell, Presidentas. John J. Moore, Vice-President. G. N. Postlethwaite, Kasierius.

New Phone 1284-R. PUKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO. Geriausia užeiga lietuviams. Salė Mitingams ir Susirinkimams. Priek tam laikau kriaučyste. Steiluotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prienamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvių. 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

Lietuviškas Dziejornikas Sziuomi užsimu jau 20 metų. Užlaikau visokias rusies laikrodzius, eteninius, pastatomy ir kisenintus vyriškus moteriškius, aukinius ir sidabrinus retėžėlius, visokius žiedus, epiakas, auksinius ir bronzinius teipgi vinčionėli žiedus, eode du literas, diena, mėnesį metų su vardais dyrak. Teisogst tai esu sive visus pamintėtus ir nepamintėtus dalykus Gausite už įgia prekę suatskandė rasyte. Norinti užsiorderinet laikrodėjų auksinų ar sidabrinų, ar paankuota, tegul prisinėta savo ukras adresa ir 50 ct., o mes prisimam ant Expresso ir peržiūrėjas gali užsimokėti pinigų ir pasimim.

VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Prekę \$10 už baksa. Priekas upmokamas H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1102 W. 7th St.

Dr. E. C. Collins Uždejojas

SKAITYK ŠVIESIA TEISYBE!

South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909 GUODOTINAS DAKTARE!

Šiuomi pranešu, kad Tamistos gyduoles, visas jau suvartojau ir jaučiuosi pilnai sveiku, atsakančiai išgydytu nuo ligos, kuri mane ilgą laiką vargino kaip skaudėjimas galvos, po krutinę, sanarių kojose, teipat stėnų, pašonių ir kosėjimo su skrepliuvais kaip ir sunkaus kvepavimo. Iš pradziuos pradėjus vartoti tas gyduoles, nors pasijutau drutesnių, bet jutuasi kaip kokią vainą savyje, tai turbūt gyduoles su liga kovojo, bet kaip paskutiniuos suvartojau ir tai nors tris nedėlias laukiau, bet išgydyta liga jau daugiau neatsinaujina; kame dabar jaučiuosi visokiu ligų, kiekvienam savo pažistamui perstatysiu, kad laike nelaimės ligos, žinotų kur rasti tikra pagelba. Pilnas guodones FR. LEWANDASKIS, 416 South Jackson Street, South Bend, Ind.

Fr. Lewandauskis

VYRAI IR MOTERIS nesivargykite ligoms ir silpnybėms, nes kiekvienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtas, nuo visokių nesveikumu tik reikia atsisauskiti arba parašyti lietuviškai kas kenkia tikrai adresu: COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE, 140 West 34th Street, New York, N. Y. Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.

Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-9 Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiaja, knyga Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikata", parašyta lietuviškai.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

IŠSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis IŠSIVERŽIMAS. HYDROCELE arba vandeninis IŠSIVERŽIMAS. PUCKAI ir visokios UODOS LIGOS. Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

LIUDININKAI ISGYDYO.

- 1. Delto — kad jojo neskaudantis iš gydymas yra naudojamas per 25 m. ir likos ištyrinėtas per daugelį metų, o taip vadinami išsiveržimo specialistai stengesi naudoti ir sekt paskui jį. 2. Delto — kad jisai jau išgydė 12,000 ligonių, daugelis atvažiausių iš tolymų šalių dėl išsiveržimo ir pasekmingai išgydė su savo išradimu. 3. Delto — kad jisai gali medgeiškai ir profesionališkai užtikrinti kožną prižadėjiną kurį duoda dėl savo ligonių, o gyvendamas ir praktikuodamas tarp jų 25 metus yra geras liudijimas apie jo tinkamą.

Su tokiais priežastims ir liudijimais ar da vilkintumet atsišukt pas Dr. O'Malley kuris jus egzaminavos už dyką ir pasakys kas jums kenkia ir kaip apsiginti. Geriau pasinaudoti iš 25 metų praktikos ir nustoti jies kot pagelbos kur kitur, kurie jus tik apgaudines ir nieko negelbes jums. PASIKALBEJIMAS DYKAI — YPATIŠKAI AR PER PAČTA. Atsiusk adresa, o prisiusim knygtę su abrozėliais apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

DR. ALEXANDER O'MALLEY, 158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa. Kur galima susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai ir kitomis kalbomis.

Telefonas 8 S. P. V. Obiecinas & Co Cor. 12 th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Daviernastis (pavedimams restu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Imanam visokius pinigus ant amerikoniškių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo angles (Fire Insurance) ant visokių dalykų. Jeigu kurį atkeltavai nelyskytą kastiegarėje, tegu sankais prie manęs, o as jį talnosuotu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautiet, o busite užganėdinti.

Skaitykite ir temykite!

Vienas žodis protingam geriaus kaip dešimts žodžių neprotingam. Laikykites seno aptiekoriaus, senai žinomo visiems po šiokių adresu: H. A. Medoff, 151 Metropolitan Avenue, BROOKLYN, N. Y. Vienas senas prietelis geriaus už du naujų. Pas mane visada galite gauti EUROPIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS GYDUOLES už pigiausę prekę.

Norintiems vesti arba laimingai gyventi jau apsiavedusiems, patariama nusipirkti tik ką išėjusią gražią knygelę:

Kaip apsivesti ir laimingai gyventi?

parašyta K. Stkls. Čia yra su lasinėtu daugelis ilgesnių ir trumpesnių straipsnelių, minčių, aforizmų ir juokelių, vis apie ženybinį gyvenimą, kuris iš 1000 lietuvių 999-nius gyvai interesuoja. Kaina visai nebrangi — tik 15 centų. O laikas ją skaityti pats-tas: gavėnia praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

HOTELIS VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šėip susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAINĮ.

AUG. PIKUTIS LAIKAU HOTELI

Šaltas alus, skani degtinė, visoki vynai ir Havanos cigarai. Lietuviai atsilankykite pas savo tautietį Aug. Pikutis, 52 E. Main St. Plymouth, Pa.

PUKUS HOTELIS Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani ariekka, elius, porteriai, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priekai Central Dypą

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuvės tapo Apdovano'a DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupepingą, teisingą ir artistizską izdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiškinti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augsoziaus pamintus dzigtus Pigiausel, Teirngiausel ir Geriausel, nes per 30 metų užsimdama izdirbimais įgiau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.